Published and distributed under permit No. 208 authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the president, A. S. Burleson, Postmaster General.

Najvedji slovenski tednik v Združenih državah

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:
Za člane, na leto.....$0.96
Za neclane.....$1.50
Za inozemstvo.....$2.00

NASLOV uredništva in upravništva:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Telefon: Canal 2487

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price:
For members, yearly..$0.96
For nonmembers....$1.50
Foreign Countries....$2.00

OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 47.—Štev. 47. Chicago, Ill., 26. novembra (November) 1919. Leto V. Volume V.

Senatna zbornica je zavrgla mirovno pogodbo.

VSI KOMPROMISNI POSKUSI IZJALOVJENI. POGODBA BREZ REZERVACIJ NIMA POMENA. KONGRES ODGODEN.

Washington, D. C. 19. nov. — Dasiravno se je danes v senatni zbornici zopet trikrat poskusilo rešiti pereče vprašanje glede ratifikacije mirovne pogodbe, so se vsi ti poskusi izjalovili.

Pri glasovanju za ratifikacijo je bilo namreč oddanih 41, proti pa 51 glasov. Večina senatorjev je bila za to, da se mirovne pogodbe ne sme odobriti brez številnih pridržkov, ali rezervacij.

Ob enajsti uri zvečer je bila sprejeta resolucija za odgodenje skupnega kongresa. 47 senatorjev je glasovalo za, 27 pa proti, takoj zatem so se senatorji podali na svoje domove.

Pred odgodenjem zasedanja, senatske zbornice so republikanski senatorji še sestavili, in predložili posebno resolucijo, na podlagi katere se proglaša konec vojnega stanja med Nemčijo in Združenimi državami. Resolucija je bila izročena odseku za zunanje zadeve. Zadeva glede ratifikacije mirovne pogodbe pride zopet na dnevni red, ali glasovanje pri prihodnjem zasedanju začetkom decembra t. l. Vse okolnosti kažejo na to, da se republikanski senatorji tudi tedaj ne bodo udali manjšini demokratov. Morda se bode pri prihodnjem kongresnem zasedanju sklenilo separatno premirje z Nemčijo, kar je edina pot k rešitvi te važne zadeve.

PREMOGARSKA STAVKA.

Pogajanja glede plačilne lestvice.

Washington, D. C. 22. novembra. — Danes je pomožni predsednik premogarske zveze John L. Lewis v imenu stavkujočih premogarjev sprejel ter odobril ponudbo delavskega tajnika za povišanje plače kakor sledi: 31.61 odstotkov izboljšanja za delavce po dnevu in 27.12 odst. za kopače premoga.

Mr. Lewis je pri tem naglašal, da zahtevajo premogarji tudi sedem urno dnevno delo, ob sobotah pa samo polovico dnevnega dela; dalje se mora sprejeti v pogodbo točko, da se mora vse medsebojne sporne točke izročiti zopet raznim distriktom v svrho poravnave.

Posebni odsek za sestavo plačilne lestvice bo nadaljeval svojo sejo zopet v pondeljek.

Delavski tajnik Wilson je priporočal to povišanje plače na podlagi sedanje draginje; življenske razmere v raznih premogarskih krajih so se namreč zadnja leta podražile za 79.80 odstotkov.

Predsednik Wilson bo skušal urediti stavko premogarjev.

Washington, D. C. 24. novembra. — Ker lastniki premogovnikov nočejo odobriti kompromisne plačilne lestvice, katero je priporočil delavski tajnik, bo skušal sedaj predsednik Wilson končati stavko premogarjev.

Jutri bodo imeli svojo konferenco generalni zvezni pravdnik Palmer, kurilni administrator Garfield in železniški ravnatelj Hines. Ti bodo naprosili predsednika Wilsona, da naj on podvzame odločilne korake v svrho ureditve velike premogarske stavke.

8. decembra bo odločilen dan za prohibicijo.

Washington, D. C. 24. nov. — Uradno poslovanje najvišjega sodišča je bilo danes prekinjeno do 8. decembra t. l. Prva, važna zadeva, katero bo tedaj najvišje zvezno sodišče rešilo, bo določba, če je vojna prohibicija ustavna ali ne.

Prevozna tovornina za nemške luke.

Washington, D. C. — Državni prometni urad je izdal v javnost nove prevozne cene ali tovornino za razno blago iz New Yorka do Hamburga, Bremena in Gdanskega. Ista znaša $1.50 za 100 funtov za blago v kantah do prvih dveh pristanišč; do Gdanskega pa $1.80; tovornina za blago, ki mora biti v hladilnikih pa znaša za vsa tri mesta $3.50 pri 100 lbs.

Novodobna stavka.

Cedar Rapids, Iowa, 22. nov. — V mestecu Vinton, Iowa, je te dni zastavkalo vseh šest gostačev tamošnje ubožne hiše. Stavkarji zahtevajo boljšo hrano, pred vsem pa bolj mehek kruh.

Masarykov sin na potu v Washington.

Washington, D. C. — Jan G. Masaryk, sin prof. Masaryka, prvega predsednika Čeho-Slovakije je odpotoval iz Prage, ker je bil imenovan za člana čeho-slovaške legacije tukaj v Washingtonu.

Mr. Masaryk bo zastopoval tukaj svojo vlado, dokler ne pride novi čeho-slovaški minister Bedrih Stefanik; dosedanji čehoslovaški komisar, Karel Pergler, je prestavljen za čehoslovaškega ministra v Tokyo na Japonskem.

Žrtve viharja na jezeru.

Sault Ste. Marie, Mich. 23. nov. — Vsled silnega viharja na Superior jezeru se je danes potopil parnik "Myron" naložen z lesom. Pri tej katastrofi je utonilo vseh 18 mornarjev parnika Myron s kapitanom vred. Na lice mesta je prihitel nek drugi tovorni parnik, toda že prepozno.

Ponenečeni parnik je bil last O. W. Blodgett družbe iz Bay City.

Smrt v plamenih.

Ville Platte, La. 23. novembra. — Sinoči je nastal v neki veliki leseni hiši tuk mesta požar, ki je zahteval 25 človeških žrtev, povečini žen in deklic.

V gornjem nadstropju dotične hiše je bila velika plesna dvorana, kjer je plesalo okrog 300 osob. Ogenj je nastal v pritličju ter naenkrat zajel plesalce. Pri begu iz dvorane jih je 10 zgorelo, 15 je bilo pa v veliki paniki pohojenih.

Pri tej nesreči je bilo tudi 15 osob nevarno opečenih, katere bodo težko okrevale.

Pridigar "rdečkarjev" bo moral bežati.

Reading, Pa. 23. novembra. — Če ne bo znani pridigar radikalcev "Rev." Irwin St. John Tucker do jutri zapustil tukajšnjega mesta, ga bodo meščani s smolo namazali ter iztirali, s silo venkaj. V West Readingu se že prepravljajo dosluženi vojaki na ta važni posel.

Tucker je bil glavni govornik na nekem zborovanju sinoči, katero je pa policija razbila in razgnala.

D'Annunzijev sin v Chicagu.

Minulo nedeljo so obhajali chikaški Italijani veliko slavnost povom blagoslovljenja vogelnega kamna farne šole pri cerkvi sv. Filipa. Te slavnosti se je udeležil italijanski konzul Bolognesi več uglednih 'polentarjev' in kapitan Ugo D'Annunzio, sin znanega reškega komedijanta Gabrijela D'Annunzio.

Kapitan D'Annunzio je imel slavnostni govor, v katerem je naglašal, da mora sleherni ameriški Italijan podpirati ideje njegovega očeta. — "Podpirajte ta program za večjo Italiji vpoštevši Reko in Dalmacijo. Samo ena stvar lahko reši Italijo, to je ujedinjenje z Italijo! To je načrt ali program mojega očeta," je naglašal slavnostni govornik.

Škoda, da ni bilo pri tej slavnosti nekaj naših orjaških Dalmatincev z Wentworth ceste! Ti bi mu bili že pokazali, da Chicago ni Reka!

Antverpen bo zopet odprto pristanišče.

Pariz, 30. novembra. — S prvim decembrom bo pristanišče Antverpen v Belgiji zopet izročeno prometu za prevoz parnikov v Ameriko in naobratno. Namesto v Brestu se bodo ameriški vojaki in potniki vkreavali v Antwerpnu.

Parnik "Leviathan" določen Združenim državam.

London, 23. novembra. — Vlada je naročila "Pacifiško parobrodni družbi" da naj prevzame vse internirane nemške parnike v Chile. Zaeno se tudi uradno naznanja, da bo dobila orjaški nemški potniški parnik "Leviathan" preje "Vaterland" Ameriška parobrodna družba. Leviathan bo vozil med New Yorkom in Southamptonom.

Koncert Fritz Kreislerja preklican.

Nedavno je neki umetniški zavod v Louisville, Ky. povabil slovečega avstrijskega virtuoza na gosli, Fritz Kreisler-ja, da naj priredi koncert v tem mestu. Za ta načrt je pa kmalu izvedel lokalni odsek Ameriške legije, ki je javno protestiral proti nastopu tega avstrijskega umetnika. Kreisler je bil vsled tega prisiljen svoj koncert preklicati.

Na zadnji konvenciji Ameriške legije je bilo namreč sklenjeno, da naj ta legija deluje zoper vsako javno prireditev nemških in avstrijskih umetnikov, ker sta bili ti državi sovražnici naše domovine.

Mlad rezervnik.

Homer, Ill. — Naše mesto se lahko ponaša, da ima v svoji sredini najmladšega rezervnika, ki je pod gen. Pershingom služil dve leti v Franciji; ta mladenič je komaj 17. let stari Frank Chapman.

Ob izbruhu vojne je štel samo 14 let, tehtal je pa 110 funtov. Ko se je prostovoljno priglasil k armadi, je rekel, da je star 18 let; pri vojakih se je zredil za 45 funtov. —

Lov ob nedeljah prepovedan.

Shelbyville, Ind. — Vsi farmarji naselbine Washington s Shelby okraju so nedavno sklenili, da ne dovoljujejo nedeljskega lova po njih zemljiščih. Vsled tega bo gozdni čuvaj vsakega nedeljskega lovca aretiral ter odvedel v zapor.

Čudna sodnikova odredba.

Springfield, Ill. 22. novembra. — Sodnik T. M. Jett za Montgomery okraj je te dni odklonil 20 premogarjem iz Hillsboro prošnje za državljanski papir; ti premogarji si bili namreč na stavki. Označeni sodnik je utemeljeval odklonitev iz razloga, ker premogarji stavkajo navzlic prepovedi vlade Združenih držav.

Zgodovinska knjiga padlih junakov.

Zgodovinska komisija države Indiana bo izdala posebno knjigo v počast junakom iz označene države (moškim in ženskam) ki so jadli v minuli vojni. Knjiga bo obsegala sliko junakov, ter kratek životopis.

I. O. Oliver, ravnatelj te komisije je že poslal tozadevne vprašalne pole na vse okraje te države, da bo mogoče sestaviti seznam vojnih žrtev iz države Indiana.

Velika žaloga volne.

Washington, D. C. — Poljedelski department poroča, da imajo Združene države sedaj v zalogi 729,373.000 funtov volne; ta količina bo zadostovala za celo leto. Lansko leto ob tem času je znašala zaloga volne komaj za polovico toliko.

Iz sovjetske Rusije.

Boljševiki ropajo starišem otroke.

Washington, D. C. — Iz glavnega urada boljševiške vlade v Moskvi prihajajo semkaj poročila, da hoče "sovjet" vso rusko mladino nacionalizirati, ali podržaviti.

Oblasti jemljejo s silo starišem otroke v starosti od 3—10 let z namenom, da jih bo vlada izšolala ter izobrazila po svojem načinu.

Taki otroci so nastanjeni v takozvanih otroških palačah, ki pa niso nič drugega, kakor velike, nezdrave lesene barake pod skrajno slabim vodstvom. V mestu Tula se nahaja v eni izmed takih "otroških palač" nad 1000 šolske mladine.

Ako se stariši protivijo ropanju otrok od strani sovijetske vlade, jih vlada kaznuje z zaporom kot izdajalce domovine. Poroča se dalje, da je zadnji čas vsled tega več ruskih mater znorelo, ali pa izvršilo samomor.

Boljševiki odpravili krstna imeimena otrok.

Stockholm. — Voditelji ruske sovijetske vlade bodo izdali ukaž, da otroci na Ruskem ne smejo več nositi krstnih, ozir. krščanskih imen, ker so krščanska imena v protislovju? z novim, reakcionarskim vladnim sistemom. Namesto imen, bodo morali stariši nazivati svoje otroke po številkah; n. pr. Petkov št. 1, 2, 3, i. t. d.

Ženska volilna pravica na Ogrskem.

Budimpešta. — Glavne, državnozborske volitve za Ogrsko se bodo vršile letos, dne 20. decembra, zasedanje parlamenta pa dne 3. januarja prih. leta.

Volilno pravico imajo vsi moški in vse ženske, nad 24 let stari tako se bodo teh volitev lahko udeležili oni mladoletni moški, ki so služili na fronti saj 13 tednov pred novembrom l. 1918. Volitve bodo razpisane samo za neokupirane kraje ogrske republike.

Dragocena slika.

London. — Na neki tukajšnji dražbi je bila nedavno prodana oljnata slika sv. Evstahija, delo slovečega beneškega slikarja iz XV. stoletja — Vittore Carpaccio — za ogromno svoto $161.000.

Prva seja Zveze narodov.

Pariz. — Prva seja odbora Zveze narodov se bo vršila v Parizu meseca decembra in ne v Washingtonu kakor je bilo sprva nameravano.

Odvetnice v avstrijski republiki.

Dunaj. — Na podlagi odredbe justičnega ministra bodo lahko tudi ženske (odvetnice) nastopale v tožbah pri civilnih sodiščih v Avstriji.

Pred izbruhom splošne revolucije v Italiji.

LJUDSTVO SE PRIPRAVLJA NA VELIKO USTAJO. NITTI ODSTOPIL? KONEC ANNUNZIJEVIH KOMEDIJ. KRALJ BO MORDA ODSTOPIL?

Rim, 24. novembra. — (Po Associated Press.) Ko so razne oblasti zadnje dni aretirale številno oseb, so našli pri njih izdelane načrte za splošno ustajo na Italijanskem. To ustaško gibanje se je pričelo osobito gibati v severnih pokrajinah dežele in ob jadranskem morju.

London, 23. nov. — Na tukajšnjem Fleet Street krožijo vesti, da je nastala v Italiji splošna revolucija in da je ministrski predsednik Nitti odstopil. Bolj podrobno se o tej revoluciji ne poroča, vsled stroge italijanske cenzure.

Rim, 24. novembra. — Ministrski predsednik Nitti skrbno opazuje komedijanstvo Gabrijela D'Annunzio ter njegovih pristašev. Sedaj je prišla vlada na sled njegovi nakani, da je hotel Annunzio zavzeti tudi Rim ter strmoglaviti sedanjega kralja s prestola. D'Annunzio je nameraval najprvo zavzeti velika vojaška skladišča z orožjem in strelivom da bi nadaljeval svoje uporno delo. Početje D'Annunzijo že obsoja vlada, javnost in tudi razni časopisi.

Splošna revolucija na Italijanskem je bila napovedana na dan 1. dec. povodom otvoritve zasedanja novega parlamenta, v katerem imajo socialisti večino. Socialisti izdelujejo na tihem načrt, da mora sedanji kralj odstopiti v korist vojvode d'Aosta ki je med ljudstvom posebno priljubljen.

Gibanje med italijanskimi socialisti se je razvilo že celo v tolikem obsegu, da je pričakovati tukaj najhujšega — vlade boljševikov. V parlamentu imajo namreč radikalni socialisti premoč, ali pretežno večino.

Svoječasno se socialisti niso nikdar udeležili otvoritvene seje parlamenta pri kateri je prečital kralj svojo poslanico. Letos 1. dec. se bodo pa vsi socialistični poslanci vdeležili otvoritve parlamenta ter nameravajo pri tej priliki izzivati kralja pri čitanju poslanice. Govori se tudi o nameravanem atentatu na vladarja k e bo peljal v palačo parlamenta

Iz tega se lahko sklepa, da bo prvo zasedanje v parlamentu zelo burno, ker ni na podlagi postave v italijanski državni zbornici nič poslancev, da bi delali mir.

Ministrski svet ima noč in dan svoje seje, da bi rešil poreče jadransko vprašanje, pa — vse zaman.

Je li se bo italijanski kralj v resnici osebno vdeležil otvoritve parlamenta, še ni znano. V nekaterih krogih se zatrjuje, da bo kralj ta dan "diplomatično" bolan, ter da bo njegovo poslanico kak drugi član vladarske hiše v njegovem imenu prečital, ali pa ministrski predsednik Nitti.

Rim, 24. novembra. (Poroča Ed. Ansel Mowrer.) Volitve v italijansko državno zbornico so pri kraju s popolno zmago radikalnih socialistov. Isti imajo 30 odstotkov vseh poslancev v parlamentu, katoliška stranka pa 20 odst. Obe ste stranki sta zoper sedanjo draginjo in morebitno nadaljevanje vojne. Vsled tega socialisti tudi ne odobravajo sedanjih komedij polkovnika in pesnika D'Annunzia, ki hoče s silo zavzeti Reko ter razne dele na dalmatinski obali.

Socialisti v parlamentu bodo odločno obstojali na sledečih zahtevah:

1) Povečanje trgovskih in finančnih razmer v Italiji in uravnavo valute.

2) Znižanje sedanje neznosne draginje, da bo zamoglo ljudstvo zopet živeti kot v mirnem času.

3) Znižanje stroškov armade in popolna demobilizacija.

4) Uravnava zunanjih razmer, osobito ureditev jadranskega vprašanja.

Srbi bodo napadli D'Annunzija.

Benetke, 22. novembra. Semkaj je prispel ameriški podadmiral Andrews, ki je poveljnik ameriške posadke na jadranskem morju. Andrews poroča, da imajo Srbi pripravljeno 12,000 izbranih mož močno divizijo, s katero hočejo napasti D'Annunzija, v slučaju da bi hotel slednji zavzeti dalmatinsko mesto Split. Označena divizija je že zbrana v tem mestu kjer pričakuje spopada s sovražnikom.

Zmaga socijalistov v Italiji.

Rim, 21. novembra. — Pri nedelskih državnozborskih volitvah so zmagali socijalisti v pretežni večini; izvoljenih je bilo namreč 156 socijalističnih kandidatov; uspeh volitev drugih političnih strank je sledeči: liberalci 116 klerikalci (katoličani) 100, demokrati 23, reformirani socijalisti 16, republikanccv 9, in 23 doslužnih vojakov.

D'Annunzio pride v Ameriko.

Pariz, 23. novembra. — Iz Rima se semkaj poroča, da namerava Gabrijel D'Annunzio kmalu odpotovati v Ameriko, kjer bo držal svoja predavanja o reškem vprašanju in o napakah, katere so v tej zadevi naredili Amerikanci na minuli mirovni konferenci.

Jugoslavija bo podpisala mir. pogodbo z Avstrijo.

Pariz 21. nov. — Semkaj iz Belgrada se poroča, da so dobili jugoslovanski mirovni delegatje v Parizu od svoje vlade pooblastilo, da naj podpišejo mirovno pogodbo z Avstrijo, koje niso hoteli podpisati 10. sept. v St. Germainu.

Avstrijski vojni ujetniki.

Pariz. — Vrhovni mirovni svet je odredil da se mora vse avstrijske vojne ujetnike ki so internirani na Angleškem takaj osvoboditi ter poslati domov.

Amnestija v Avstriji.

Dunajska vlada je izdala začetkom sv. t. l. proglas amnestije, ali pomiloščenja vseh polštinih jetnikov; dalje so bile dne 12. nov. na dan rojstva avstrijske republike tudi pomiloščene vse osebe, obsojene radi manjših civilnih prestopkov in radi vojaške discipline. — Pač pa morajo ostati v zaporih vsi verižniki, ali profitarji z živili, ki so bili svoječasno obsojeni.

16 novih kardinalov.

Rim. — Začetkom meseca decembra t. l. se bo vršil vsakoletni, redni konzistorij v Vatikanu, pri koji priliki bo imenovanih 16. novih kardinalov.

V kolikor je dosedaj znano, še ni določen za Ameriko noben novi kardinal.

Nemca dobila Nobelovo nagrado.

Stockholm. — Nobelova nagrada za fiziko v vznesku $100.000 je bila prisojena za leto 1918 Maks Planck-u, profesorju na državni uneverzi v Berlinu, nagrado za leto 1919 je pa dobil prof. Stark.

DRUŠTVENA NAZNANILA IN DOPISI.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 2 KSKJ. Joliet, Ill.

Naše društvo je imelo svojo redno mesečno sejo dne 2. nov. t. l. in na tej seji je bilo sklenjeno, da bo imelo društvo svojo skupno sv. spoved dne 2. nov. in skupno sv. spoved dne 29. nov. in skupno vo adventno nedeljo zjutraj pri 8. sv. maši.

Člani našega društva naj se zbirajo dne 30. nov. ob pol 8. uri zjutraj v šolski dvorani, da potem skupno odkorakamo k sv. maši in potem skupno pristopimo k sv. obhajilu.

Ob enem opozarjam vse člane našega društva, da se vrši prihodnja seja dne 7. decembra točno ob eni uri popoldne. Ta seja bo glavna, ozir. letna na kateri se vrši volitev odbornikov za l. 1920. Želeti je, da bi se vsak član te važne seje udeležil, ako se ne udeleži, zapade kazni po društvenem določilu.

Ker imamo pri našem društvu še vedno nekaj članov, ki so bolj počasni pri plačevanju društv. asesmentov, zatorej opozarjam vse, tako prizadete, da se malo bolj požurijo in poravnajo društveni dolg še pred koncem meseca. Ako pa komu ni mogoče tega storiti zaradi sedanjih razmer, je opozorjen, da se oglasi pri meni, ali da pove na društveni seji svoje razmere, da ga bo društvo potem še malo počakalo.

Sobratski pozdrav

John Vidmar, tajnik.

Joliet, Ill.

Dne 20. novembra zjutraj je umrl rojak John Škof v občinski bolnišniei, v kateri je bil eno leto. Pokojnik je bil član dr. Vitezov sv. Jurija št. 3 K. S. K. J. Društvo mu priredi dostojen pogreb, kateri se ima vršiti v soboto zjutraj dne 22 nov. Ranjki je bil samec, star 37 let, bil je vrlega značaja, rojen je bil v vasi Lokvica na Dolenjskem. V Ameriki zapušča dva brata, Martina in Jerneja,, katera se pa nahajata neznano kje. Zato jih pozivljamo, ako kateri izmed njih izve o smrti njih brata John-a da naj se javi na pristojno mesto zaradi dedšine, katero jima pokojnik zapušča. Ranjkemu svetila večna luč!

Josip Panian,
Tajnik dr. Vit. sv. Jurija št. 3.

NAZNANILO.

Iz urada Dr. Sv. Družine štev 5 K. S. K. Jednote se naznanja, da se vrši prihodnja redna seja 7. dec. to je prvo nedeljo v dev. v cerkveni dvorani. Odbor želi, da bi se člani polnoštevilno te seje vdeležili, ker na dnevnem redu je volitev društvenega odbora za leto 1920.

Leto 1919 se bliža h koncu in prosim vse člane kateri dolgujejo na asesmentu, da svoj dolg saj enkrat v letu poravnajo; to vsako leto priporočam, da vsaj približni račun pokažem ob sklepu leta sobratom nadzornikom. Vsak član je tudi dolžan, da se gori omenjene seje za gotovo vdeleži, drugače zapade kazni 50c, kakor določajo naša pravila. Izvzeti so samo oni, ki 3 milje od društvenega sedeža stanujejo in bolni sobrati.

Upam da se boste temu vabilu polnoštevilno odzvali in izvolili odbor, ki bo za napredek društva in naše slavne Jednote.

Sobratski pozdrav vsem članom dr. Sv. Družine štev. 5 in vsem članom in članicam K. S. K. Jednote.

John Pražen, tajnik.

NAZNANILO.

S tem naznanjam članom društva sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo. da se bo pobiral asesment za prihodnji mesec (december) samo pri eni, namreč pri prvi seji, to bo dne 7. dec. Vsakdo naj do te seje poravna društvene prispevke, ker bo treba sestaviti celoletni račun.

Na drugi seji, dne 21. decembra bo volitev novih uradnikov za leto 1920.

Pridite na to važno sejo vsi člani!

Sobratski pozdrav

John Kukar,
II. tajnik dr. št. 7.

NAZNANILO.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 13 Biwabik, Minn., K. S. K. J. ho imelo svojo redno in glavno sejo dne 7. decembra ob drugi uri popoldne kakor po navadi. Na tej seji se bo vršila volitev odbora za leto 1920; torej člane društva sv. Janeza Krstnika prosim, da se udeležite te seje in volite po svoji volji, da ne bo potem kakega govorjenja: "ta ali oni odbornik ni dober"; torej pridite in volite po svoji volji, kdor se ne udeleži te glavne seje, se podvrže kazni po društvenih pravilih v znesku en dolar.

Na prihodnji seji imamo še več drugih važnih točk.

S sobratskim pozdravom vsem članom in članicam društva in K. S. K. J.

Matt R. Tometz, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika dr. sv. Jožefa št. 16. Virginia, Minn.

S tem uljudno prosim člane našega društva, da se v polnem številu udeleže prihodnje seje, dne 14. decembra, to bo drugo nedeljo v mesecu.

Pridite na to sejo vsi, ker imamo mnogo važnih točk na dnevnem redu in volitev odbora za prihodnje leto 1920.

Pozdrav vsem članom K. S. K. J. Dasiravno še malo zgodaj, voščim vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

S sobratskim pozdravom

Josip Jakše, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 21. v Federal, Pa., se naznanja vsem članom in članicam, da se vrši prihodnja letna (glavna) seja dne 14. dec. v navadnih prostorih v Presto, Pa.

Vplačevanje društvenih in Jednotinih asesmentov se prične že ob 9. uri dopoldne.

Cenjeno članstvo prosim, da to vpošteva in da pridejo pravočasno. Vsakdo naj plača svoje prispevke še predno se prične seja in volitev odbornikov za leto 1920.

Vpošteval se bo tudi sklep zadnjega zborovanja, da vsak član, ki se ne vdeleži te seje, plača $1 v društv. blagajno; izvzeti so samo bolniki in člani na potnih listih.

S sobratskim pozdravom

Frank Primozich, tajnik.

NAZNANILO.

S tem se daje članom društva Marije Device št. 33 na znanje, da je prihodnja seja letna (fiskalna)! tudi biranje novega odbira.

Zatorej so člani naprošeni, da se gotovo vsi iste udeležite, ter si po volji izbero novi odbor za leto 1920.

Za mesec december bode posebna doklada na vsakega člana v znesku 50c za pokritje asesmenta za umobolne člane našega društva, kakor je to bilo sklenjeno meseca maja na društveni seji.

Bratski pozdrav vsemu vu K. S. K. Jednote in voščim obilo vspeha pri volitvah.

John Filipčič, tajnik.

East Helena, Mont.

Na zadnji redni mesečni seji našega društva sv. Cirila in Metoda št. 45 je prišla na dnevni red tudi razdelitev darov za društvene pogorelce. — Brat N. predlaga, da ker ni svota posebno velika ($67.80) in ker so društvene stvari vse zgorele, da naj bi ta denar ostal v društveni blagajni. Nek drugi brat je proti predlogu, češ: mojo revščino, nesrečo in ime ste razglasili po vsi Ameriki, sedaj pa naj nič ne dobim zato? Denar naj se razdeli med prizadete! — In to je bilo potrjeno.

Ker ni bilo težko razsoditi, kedo je najbolj potreben, se je sklenilo, da se svota razdeli na 8 jednakih delov (pri tem je tudi društvo) ter pride na vsakega $8.40, par centov še preostane. Dva člana sta darovala svoj del društvu, za kar jima lepa hvala!

Kot razvidno, se je dosedaj odzvalo naši prošnji 10 ali 11 društev K. S. K. J. širom Amerike in trije posamezniki. Kaj pa drugih 120 društev? Ali ne bi še katero izmed teh nam priskočilo na pomoč s par dolarji. Boljše je nagla pomoč, kot pozna. Vsak, tudi najmanjši dar se hvaležno sprejme.

Za drugo, posebno za zaslužek je zelo slabo pri nas letos; že od julija meseca vamo en "furnace" "roma", v rudotopilnici, kjer dela le četrtina mož; zato je pa tudi več članov našega društva odpotovalo drugam; v takih razmerah naravno težko shajamo in živimo. Poleg tega je pa še huda zima in sneg, da vse stavbeno delo počiva do spomladi.

Ravno takrat nekako, ko je bil v naši naselbini oni strašen požar, je prišel novi manager v rudotopilnico, še mlad mož. Tedaj je naglo slekel suknjo ter prišel z drugimi vred reševat pohištvo iz gorečih hiš. Rekel je potem, da naj se vse na novo ter moderno zida in postavi; da bo v 3 mesecih tu delalo toliko ljudi ko še nikdar poprej.

Trije meseci bodo sedaj pretekli. — — V rudotopilnici ni rude, — dela ni — — That's all!

Žal mi je, ker ne morem kaj bolj veselega poročati.

S sobratskim pozdravom.

John Kambič, tajnik

P. S. Za pogorelce tuk. društva S. N. P. J. se je doslej nabralo menda že $630. — Ali ni to lepo in posnemanja vredno?

gospej Kaušek za obilna darila vsak po $50.00, in taka zahvala društvom za udeležbo in krasna darila. Sobratovsko Dr. sv. Vida, K. S. K. J. je darovalo $25.00 zopet druga dr. po 15 in 10 dol. vseh darov se je nabralo v svoti $238.

Nadalje se zahvaljujemo č. g. Rev. Poničvarju za cerkveno opravilo in pomenljivi govor ob blagoslovljenju; G. Antonu Strnišu kot maršalu, G. Antonu Grdinu kot govorniku. Pozabiti pa tudi ne smemo naše vrle natakarje, kuharice in "kelnarice" (postrežnice), da so vsi vršili svojo dolžnost in nam veliko pripomogli do uspeha.

Društvo Marije Magdalene bode pa tudi obranilo to v blagemu spominu in hvaležnosti in ob vsaki priliki bode vračalo dobro z dobrim.

Julia Mally, tajnica.

NAZNANILO.

Na redni mesečni seji, društva sv. Jožefa štev. 53. K. S. K. J. v Waukegan, Ill., vršeči se v nedeljo due 9. novembra 1919, je bilo soglasno sklenjeno, da, vsak član tovo vsak član udeleži te seje, in žrtvuje vsaj par ur na leto za društvo.

Sobratski pozdrav.

Matija Ivanetič, dr. tajnik.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 57 K. S. K. J. Brooklyn, N. Y.

Tem potom se uljudno naznanja članom tega društva, da bo prihodnja mesečna seja v soboto, dne 6. decembra v navadni dvorani na 2. Morgan Ave., Brooklyn, N. Y. Pričetek točno ob pol 9. uri zvečer. —

Poleg drugih važnih zadev, katere imamo rešiti na tej seji, je tudi volitev novega odbora za leto 1920. Društvu želim pri tem najboljši uspeh.

Na to važno sejo pričakujemo one člane, ki se med letom malokedaj prikažejo v naš krog.

Kdor se glavne, letne (volilne) seje ne udeleži, in ne bo imel za odsotnost opravičljivega vzroka, bo kaznovan po določbi društvenih pravil z globo 50 centov.

Nadalje opominjam vse one člane, ki društvu dolgujejo na mesečnih doneskih, da pri tej seji zabor člane, do katerih ima zaupanje, da bodo vršili vestno svojo dolžnost.

S sobratskim pozdravom

John Zalar, tajnik.

NAZNANILO

Iz urada društva sv. Antona Padov. št. 87 K. S. K. J. Joliet, Ill., se naznanja sledečo važno določilo:

Na redni seji dne 9. novembra t. l. je bilo sklenjeno, da, ako bi pri kateremu članu pripetila kaka nezgoda, da bi bil poškodovan ali pobit v slučaju stavkokaza (scab), ne dobi od našega društva nobene podpore. Torej bratje pozor!

Nadalje se naznanja, da bo dne 14. decembra letna seja, na kateri se bo volilo odbornike za prihodnje leto. Vsled tega ste vsi naprošeni, da se udeležite te glavne seje, ker bo na dnevnem redu več važnih točk in da se ne bo poznejе ugovarjalo, da društvo ni kaj v redu napravilo.

Jaz mislim, da ni več kot prav, da se sleherni član udeleži te seje. — Dalje ste naprošeni, da bi vsak član poravnal svoj dolg, da mi bo mogoče računske knjige urediti za oddajo drugemu (novemu) tajniku. — Uljudno vas še enkrat vabim in prosim, pridite vsi na letno sejo dne 14. decembra in poravnajte svoj društveni dolg vsaj do konca meseca decembra.

Sobratski pozdrav,

Frank Bambič, tajnik.

Iz urada dr. sv. Alojzija št. 88. K. S. K. J. Mohawb, Mich.

Tem potom opozarjam vse člane dr. sv. Alojzija št. 88. da se polnoštevilno vdeleže letne ali glavne seje dne 7. decembra ob drugi uri popoldne točno v navadnih prostorih.

Pri zgoraj napovedani seji se bodo volili društveni uradniki za prihodnje leto 1920, ter več drugih važnih zadev bo treba rešiti, katerih ni bilo mogoče prej vsled skrajno slabo obiskanih mesečnih sej urediti. Torej bratje, glejte da se vsi snidemo vsaj enkrat na leto, ter se enkrat temeljito pogovorimo v zadevah našega dozdaj še dosti dobro stoječega in uglednega društva. Več važnih zadev že čaka rešitve zadnje tri mesece, kar pa ni v nobeno čast društva ker to ni nobeno poslovanje. Torej kličem še enkrat: Ne pozabite prihodnje redne mesečne, oziroma letne seje dne 7. dec.

Z bratskim pozdravom Vaš

Geo. Hribljan.. preds.

NAZNANILO.

I urada društva sv. Treh Kraljev št. 98. K. S. K. J. v Rockdale, Ill., se naznanja vsem članom našega društva, da se vrši glavna seja dne 7. decembra ob 1. uri popoldan v Mauričevi dvorani. Na tej seji bo volitev novih društvenih uradnikov za leto 1920. Torej so vsi člani uljudno prošeni, da se udeležijo polnoštevilno te seje. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da, kdor se ne vdeleži glavne seje, bo primoran plačati $1.— (en dolar) kazni v društveno blagajno.

Sobratski pozdrav

Frank Gutnik, tajnik.

NAZNANILO.

Članicam dr. sv. Genovefe št. 108 v Joliet, Ill. se naznanja, da bo imelo naše društvo skupno spoved dne 29. nov. in sv. obhajilo dne 30. nov. pri osmi sv. maši.

S tem vljudno vabim vse članice da se polnoštevilno udeležijo in prinesejo s sabo regalije.

Dalje vam poročam, da bo letna seja dne 7. decembra in volitev novih odbornic za l. 1920. Znano je vam, da plača vsaka članica 50c kazni, ki se ne udeleži glavne (letne) seje; to določajo naša društvena pravila; izvzete so le bolne članice.

K sklepu še prosim one članice, ki dolgujejo društveni in Jed. asesment, da to zanesljivo poravnajo najkasneje do 20 decembra, ker moram potem oddati knjige novemu odboru.

S sesterskim pozdravom

Mary Laurich, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Jožefa št. 110 K. S. K. J. v Barberton, O.

Cenjeni sobratje imenovanega društva! Prihodnja društvena seja, katera se vrši dne 21. decembra je, kakor vsakemu znano, glavna letna seja. Na imenovani seji se bode volilo društvene uradnike za leto 1920, torej ste

ZASTAVA DRUŠTVA MARIJE MAGDALENE ŠT. 162 V CLEVELANDU, O. IN GDČ. FRANČIŠKA VELJAK, KI JE TO ZASTAVO NAREDILA.

Cleveland, Ohio.

Iz urada Društva Marije Magdalene št. 162 si usojamo naznaniti sosestram in sobratom K. S. K. J., kako se je vršila slovesnost blagoslovlenja naše društvene zastave dne 28. sept. t. l.

Štejemo si v čast naznaniti v prvi vrsti to, da je zastava našega društva izdelana ročno od sosestre našega dr. gospodične Frances Veljak. Slika društvene patrone stoji ob zastavi od zgoraj; vsa zastava je svilnata in vse delo je ročno narejeno, razun samo obličja sv. Marije Magd. je vse drugo šivano iz svile z rokami. To je v resnici krasno delo, nad vse čisto in umetno, da boljega nihče ne more pogoditi; in ako pomislimo, da je to še mlada sosestra navdušena za vero in narodno stvar, ji moramo dati priznanje, da je izvršila tako veliko delo, katero bode ostalo v dolgotrajen spomin pri našem društvu, pa tudi v slovenski metropoli Clevelanda. — Društvo iskreno čestita sosestri Frances Veljak za njeno trudapolno delo, za njeno obnašanje in za njeno vztrajnost. Bog živi našo umetnico in želimo, da bi naša K. S. K. J. imela še več tako nadarjenih in zmožnih deklet. Slavnost blagoslovljenja se je vršila nad vse povoljno; velika udeležba sosester, kakor tudi od strani bratskih društev nas je novdušila, in obilna darila so nas razočarala tako, da je bilo mnogo več kakor smo kedaj pričakovale.

V dolžnost si štejemo, da se zahvalimo vsem, ki so nam pripomogli k tako lepemu uspehu. Zahvaljujemo se za obilno udeležbo sosester in drugih društev. Hvala za tako obilna darila, red in simpatije; zahvaliti se moramo botru G. Paul Schnelerju in botri našega društva, kateri gre delat kot stavkokaz, v žičarno, za časa sedanje jeklarske stavke, se sam, z dnem ko gre v tovarno kot stavkokaz, suspenduje od društvene bolniške podpore. Z drugo besedo povedano: Z osebo, ki gre skebat, sam sebi in drugim kruh od úst trgat nima naše društvo, kar je društvenih stvari ničesar opraviti. Ne pobira od njega nobenih mesečnih prispevkov, v slučaju nesreče mu tudi ne plača nobene bolniške podpore, v slučaju smrti mu društvo ne preskrbi pogreba, in tudi ne plača pogrebnih stroškov. Od članov-stavkokazov se pobirajo le Jednotini prispevki, kateri pa morajo biti plačani vsaki mesec naprej, to je vsakega prvega dne v mesecu; društvo ne bo iz svoje blagajne zanj plačevalo, ampak kakor hitro mu asesment poteče, da nima več plačano, se ga bo tudi iz Jednote suspendiralo radi neplačanih mesečnih doneskov. Po končani sedanji jeklarski stavki se bo pa za vsakega člana-stavkokaza, glasovalo ali se ga naj sprejme nazaj v bolniški oddelek ali ne?

Ravno na isti seji je bilo tudi sklenjeno, da, vsak član, kateri ne more vsled stavke, svojih mesečnih prispevkov plačati, naj se na seji društva priglasi, in društvo mu, bo rade volje pomagalo.

Kakor je skoro vsakemu znano, je v mesecu decembru, društveno glavno zborovanje, katerega se mora vsak član udeležiti; kdor se tega zborovanja ne udeleži, se ga po pravilih kaznuje z globo en dolar. ($1.) Na tej seji pridejo vse važne zadeve v rešitev, kakor plačevanje asesmenta, bolniška podpora, premembe, volitev društvenih uradnikov in tako dalje. Vsled tega je dolžnost, da se gonesljivo dolg poravnajo, to pa radi tega, da bo tajniku mogoče zaključiti letni računi, ki bo članstvu prečitan na seji meseca januarja.

V nadi da bodo vsi člani našega društva ta opomin vpoštevali, in se prihodnje važne seje gotovo udeležili, ostajam s sobratskim pozdravom

Gabriel Tassotti, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada dr. Marije Pomagaj. štev. 79 K. S. K. J. v Waukeganu, Ill. se tem potom naznanja članom našega društva, da se je vršila izvanredna seja dne 18. novembra t. l. zvečer v navadnih prostorih.

Seja se je vršila v namenu, da se doda v pravila točko, katera bode odgovarjala želji večine članov in pa času razmer.

Člen XIX (19) točka 10:

"Član kateri opravlja za časa štrajka delo stavkokaza (skeba) ter s tem škoduje svojim sobratom pri njih boju za zboljšanje svojih razmer, zgubi vso pravico, da bolniške podpore in pogrebnih stroškov. Tak član postane deležen podpore in pogrebnih stroškov še le tedaj, ko mu društvo zopet isto določi. Od takega člana se tudi ne kolekta nikakoršnega asesmenta za društvo."

Pri tej priložnosti tudi opozarjam člane gori omenjenega društva, da se je dolžan vsaki vdeležiti prihodnje glavne seje, katera se bode vršila dne 21. decembra t. l.

Kateri bi zanemaril se vdeležiti te seje zapade kazni po pravilih. Kakor že slehernemu znano se bode volil odbor za prihodnje leto radi tega je dolžnost vsakega člana, da pride na sejo ter voli v od-

naprošeni, da se vsi do zadnjega vdeležite imenovane seje. Sklenilo se je pri zadnji redni seji, da kateri član se ne bo vdeležil prihodnje seje, bode plačal $1.00 kazni v društveno blagajno, izvzeta je bolezen in pa delo v tovarni. Prihodnja seja se prične ob eni uri popoldne; torej eno uro poprej, kakor ponavadi. Asesment se bode začelo pobirati takoj po dvanajsti uri.

Upajoč da bodete to vpoštevali in da bode vsakdo naredil svojo dolžnost, ostajam

Z bratskim pozdravom,

Joseph Lekšan, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika društva sv. Družine št. 136 K. S. K. J. v Willard, Wis., se naznanja, da se vrši prihodnja seja dne 7. decembra tega leta. Ker je to glavna seja, ter se vrši volitev novega odbora za prihodnje leto, se opozarja vse člane brez izjeme, da se iste za gotovo udeleže.

S sobratskim pozdravom

Josip Ule.

NAZNANILO.

Tem potom se naznanja vsem članom društva sv. Valentina št. 145 K. S. K. J. v Beaverfalls, Pa., da se naj vsi udeleže zadnje seje tekočega leta, vršeče se dne 14. decembra. Ker bo to zadnja, oziroma glavna letna seja je društvo določilo $1 — kazni, kar bo moral vsak član plačati v društ. blagajno, ki se ne udeleži prihodnje seje.

Na tej seji bo več važnih točk na dnevnem redu, koje morajo biti rešene; tudi bodo člani birali (volili) nov odbor, v slučaju, da bode kak stari odbornik pustil svoje mesto, ali če člani mislijo, da stari odbor ne deluje dovolj za napredek društva.

Člane na potnih listih opominjam da naj pravočasno obnovijo potne liste za nadaljnih 6 mesecev.

S pozdravom

Josip Kemfelja, tajnik.

NAZNANILO.

Članicam društva sv. Ane št. 156 v Chisholm, Minn., se naznanja, da se naj vdeleže prihodnje seje polnoštevilno ki se vrši prvo nedeljo v mesecu decembru v Ljudski Čitalnici ob dveh popoldne. Ker imamo dosti važnih zadev na dnevnem redu in ob enem volitev odbora za prihodnje leto, zato naj se vsaka vdeleži, da se ne bo po seji v drugih hišah govorilo, kaj da se ni prav naredilo, ali to in ono bi moralo biti drugače! Pridite vse in se bo vse prav naredilo pri seji v zadovoljnost vseh članic.

S pozdravom

Tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Marije Magdalene št. 162 Cleveland, Ohi. naznanja, da se vrši glavna letna seja dne 1. decembra t. l.

Prošene ste sestre, da se gotovo udeležite te seje, ker bodo jako važne stvari na dnevnem redu. Ob jednom se bode volilo odbornice za prihodnje leto. Zatorej vas opozarjam, da se gotovo udeležite te seje.

S sosestrskim pozdravom

Julia Mally, tajnica.

Willard, Wis.

Cenjeni sobrat urednik: —

Že dolgo ni bilo nobenega dopisa iz naše slovenske farmarske naselbine; zato upam, da bodete sprejeli nekoliko vrstic od tukaj v "Glasilo."

O delu ne bom pisal, ker štrajkarjev pri nas ni, "skebov" pa tudi ne, vsakdo ima dovolj dela in jela, kdor se kolikaj potrudi. To pa tudi vsakdo rad stori, ker je vsakdo svoj "boss". Lahko rečem, da naša naselbina ima mnogo pridnih in marljivih rok; to se razvidi od lepega napredka vsakega posameznika kaj pa tudi ne? saj slovenska kri, nikoli ne "sfali".

Dne 12. novembra je obhajala naša naselbina slavnostni dan sv. birme. To je bil prvi praznik za nas te vrste, odkar obstoji naša fara. Obiskali so nas prevzv. g. škof James Schwebach iz La Crosse, Wis. ter podelil nad 140 dečkom in deklicam zakrament sv. birme.

Č. g. škof so se zelo pohvalno izrekli glede naše fare, ker tega niso pričakovali, kar so tu videli in slišali. Posebno so še pohvalili naše birmance glede veroznanstva, ker so na vsa vprašanja tako spretno odgovarjali, da je bilo veselje. Zato gre vsa čast in hvala našemu č. g. župniku Rev. J. J. Novaku, ki se trudi od šole do šole po naši veliki naselbini, da poučuje katekizem. Njegov trud se je pa tudi vidno pokazal na dan sv. birme. Preč. g. škof so nam tudi podali mnogo lepih naukov v svojem govoru. Ako se bomo po njih ravnali, nam je napredek zagotovljen.

Toraj dragi rojaki farani sv. Družine! Vzemimo si k sreu besede našega nadpastirja in bodimo edini; ne ozirajmo se na malenkosti in osebnosti, katere bi nas razkosale. Vsak izmed nas naj se vpraša: Je li kateri človek na svetu, ki bi mogel vsem ljudem vstreči? Odgovor nato je lahek, tako je tudi naš napredek brez velikih žrtev zagotovljen ako bomo složni.

Toraj gojimo med seboj ljubezen in bratstvo kot člani fare, kot člani ene Družine. Storimo to iz ljubezni do naše mladine za čast naše fare in ponos naše naselbine.

Tukaj imamo tudi več društev. Društvo sv. Družine štev. 136 K. S. K. J. katero že obstoji deset let. Altarno društvo, Napsv. Imena, Dekliško Marijino Društvo in Pevsko društvo "Zvon", ki oskrbuje cerkveno petje. Vsa ta društva prav lepo napredujejo.

Končno pozdravljam vse sobrate in sestre K. S. K. J. in želim našemu Glasilu mnogo lepega vspeha.

Frank Perovšek.

Kambič John $1.00, Jert Joe $1.00, Culig Ivan $1.00, Tomsic Joe $1.00, Corak Nick $1.00. Skupaj $101.00.

Opomba uredništva

V štev. 37. dne 17. sept. t. l. priobčen izkaz darov $13.—; dosedaj skupaj nabranega $114.00; ko se nabere še nekaj te svote, jo odpošljemo na pristojno mesto.

Minuli četrtek, dne 20. t. m. je povabil naš znani slovenski gostilničar v Chicagu Martin Nemanich številno svojih prijateljev na večerjo povodom svojega minulega godu. Takega izbornega "martinovanja" že dolgo ne pomnimo. Vsa čast našemu gostoljubnemu Martinu pa tudi njegovi fini kuhinji!

Pri tej priliki se je med navzočimi nabralo $42.00 (dvainštirideset) za slovenske vojne sirote v starem kraju. Ta svota bo kmalu odposlana na pristojno mesto. Živeli darovalci in darovalke!

VSEM ONIM, KI SO POSLALI ZABOJE V SVOJO DOMOVINO.

Na številna vprašanja posameznikov, na katera ni mogoče odgovarjati vsakemu posebej, odgovarjamo tem potom sledeče:

Sprejemanje zabojev za staro domovino je sedaj popolnoma ustavljeno, in kar pride zabojev po 25. novembru v New York, bodejo vsi vrnjeni, razven v izjemnih slučajih, kakor razsodijo to naši zastopniki ki so sedaj v New Yorku. Ne pošiljajte torej nobenega zaboja več v New York, ker imate s tem le velike stroške, a dosegli ne bodete ničesar. Parnik je pripravljen in odplove lahko vsak dan.

Vsem omenjenim, ki so poslali denar za prevoz v leveland, naznanjamo, da ne morejo dobiti prej potrdila od nas, da smo prejeli denar, kot šele tedaj, ko naši zastopniki v New Yorku pregledajo vsak zaboj in doženejo, da je zaboj v resnici v New Yorku v skladišču ter nam poročajo, da je teža zaboja pravilna, da je plačilo za prevoz pravilno, da je boksa ravno taka, kakor se je zahtevalo, in da je naslov popolen in v redu. Nihče ne bo dobil rezita od svoje bakse pred 10. decembrom, ali pa bo mogoče trajalo do 20. decembra, predno bodejo imeli vsi v rokah rezite od nas, kajti pregledovanje v New Yorku vzame časa, nakar poročajo naši zastopniki v Cleveland; tu se vpiše vse v knjige, in šele potem se odpošlje originalna potrdila posameznikom. Naj se nihče ne boji za svojo bakso. Mi skrbimo bolj kot morete vi za vsako posamezno pošiljatev. Ne pišite torej na glavni urad ničesar, vso stvar imamo v rokah in pazimo na vse. Kdor nam piše, samo po nepotrebnem nam krade čas in zaustavlja vse delo. Oglasite se šele po decembru, ako ne bi dotedaj sprejeli rezita.

Mnogo stotin naših rojakov nikakor ni poslušalo navodila, katera smo priobčili v časopisih in v cirkularjih. Delali so po svoji volji. S tem so povzročili, da se je vsa pošiljatev zakasnila za najmanj 14 dni. Danes bi lahko zaboji že odšli iz New Yorka, da ni toliko brezmiselnih rojakov delalo po svoji volji. Naj navedemo nekaj vzgledov. Nekateri so pošiljali v N. Y. navadne kovčke, drugi so poslali blago v papir zavito, tretji so uporabili vsako bakso, ki jim je prišla pod roke, četrti niso napisali naslova na bakse, peti niso poslali denarja, zopet drugi so pošiljali denar v New York, namesto v Cleveland, drugi zopet so poslali premalo, nekateri, so poslali C. O. D. in delali druge enake nepravilnosti. Mi smo se določno in jasno izjavili v časopisih in v naših cirkularjih, da kdorkoli natančno tako ne naredi, kakor je predpisano, temu ne garantiramo, da pojde njegova baksa naprej. Kakih 100 zabojev se bo torej vrnilo onim, ki niso poslušali naših navodil in delali po svoji glavi. Nam je to povzročilo nad en ticoč dolarjev stroškov.

Pošiljateljem teh vrnjenih zazabojev po $2.50 C. O. D., za stroške, ki smo jih imeli v N. Y. namreč za storage house in za prevažanje. Nas ne zadene nobena odgovornost, ampak one, ki nas niso hoteli poslušati in so po svoji glavi delali.

Mnogo sto rojakov nam je poslalo denar, toda brez vsakega naslova, kdo pošilja, za koga je boksa namenjena, in tako dalje. Kaj hočemo mi s temi pismi in denarji, to naj ve Bog. To je skrajna zanikernost nekaterih ljudi, ki mislijo, da smo vsegavedni. To je povzročilo nove stroške, ker smo za vsakega takega morali posebej sporočiti v N. Y., naj pooiščejo, če je taka ali taka baksa tam in nam zopet nazaj poročajo.

Jako grdo je od onih rojakov, ki so poslali svoje zaboje na ta način, da je morala tvrdka Cavanagh v N. Y. plačati za nje ekspres. Te zaboje smo poslali dotičnim nazaj. Kdor je bral naša navodila, je vedel, kako je treba narediti, in nekateri so nam nalašč nagajali ter tako zaustavili vso pošiljatev.

Mnogo nam je pošiljalo telegrame, pisma, itd, naj damo pojasnila. Naznanjamo, da smo odgovorili vsem po najboljši možnosti, toda telegrafično nikomur, ker nimamo za to denarja. Kdor je tako zakasnel, da je moral telegrafirati, naj sam sebe dolži.

Zahvaliti se pa moramo našim zastopnikom, ki so tako točno in v redu opravili svojo stvar. Oni so mnogo pomogli, da se je vsa pošiljatev pospešila. Iskrena jim hvala!

Konečno opozarjamo, da ni treba pisati na naš urad po ta ali ona pojasnila. Mi nimamo ljudi, da bi odgovarjali, ker ljudje, ki delajo so že itak preobloženi z lom, ki ste jim ga naložili. Pazite na časopise, kjer bodejo od časa do časa vsa potrebna pojasnila, a v izvanrednih slučajih sami naznanimo vsakomur kar je treba.

Naj še omenimo, da je ameriška vlada pri vsej pošiljatvi bila nam skrajno ljubezniva in šla na roke ter da se ni treba nikomur nič bati. Kar smo rekli, to smo naredili. Zaupajmo vsi, da bo pošiljatev varno in srečno prišla v Jugoslavijo, kjer bo prinesla tisočeri blagoslov našim trpečim rojakom.

U. S. Relief Shipment

Louis J. Pirc, predsednik.
Frank Hudovernik, tajnik,
Anton Grdina, blagajnik.

ZAHVALA.

Sprejemanje zabojev v Chicagu, je zaključeno. To delo ni bilo lahko, kakor bi si kedo predstavljal. Koliko potov, dela, skrbi in odgovornosti je bilo s tem združeno, to zna samo tisti, kateri to izkusi. Da pa je šlo vse delo tako gladko izpod rok, se imam zahvaliti rojakom, ki so mi šli na roko. Predvsem moran omeniti gosp. Ivan-a Zupan-a, urednika "Glasila K. S. K. Jednote," ki je največ časa pri tem žrtvoval. Več večerov so mi pomagali tudi gg. John Horžen, J. Oman in Andrej Glavač. Vsem skupaj najlepša hvala in Bog plačaj! To ni bilo delo za plačilo, ampak delo iz usmiljenja do ubogega slovenskega naroda v starem kraju. Bodite torej prepričani, da Vam bode ljudstvo v stari domovini iz srca hvaležno. Natančen račun bode priobčen prihodnjič.

Ivan Gottlieb
zastopnik Am. Relief Shipment-a.
Chicago, Ill. dne 24. nov. 1919.

POZOR!

Jugoslovani iz Gary in New Dulutha, Minn.

V torek, dne 2. decembra 1919 bo otvorjen v Stowe šoli now tečaj za poduk angleškega jezika za vse Jugoslovane iz teh mest — moške in ženske. Ta razred bo podučeval vaš znani rojak John Movern iz Dulutha, ki razume Vaš jezik.

Pridite torej v to večerno šolo in učite se deželnega jezika Amerike kar Vam bo gotovo v veliko korist v vseh zadevah. Pridite v torek, dne 2. decembra ob pol 8. uri zvečer.

Odbor za amerikanizacijo za mesto Duluth.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnega in potrtega srca naznanjamo prijateljem in sorodnikom, da nam je dne 26. okt. t. l. neusmiljena smrt ugrabila preljubljenega soproga in skrbnega očeta svojih otrok g.

Antona Hren-a.

po petdnevni mučni bolezni (pljučnici) v najlepši dobi 34. let. Srčno se zahvaljujemo vsem, ki so ga prišli kropit in ki so čuli ob njegovi krsti, ter ga spremili do groba. Posebno se še zahvaljujemo bratu Frank Fierstu, ker je prevzel v oskrbo vse v teh bridkih urah. Pokopali smo ga na katoliškem pokopališču v Poplar Bluff, Mo. Spadal je k društvu Sv. Srca Jezusovega št. 54. K. S. K. J. v Chisholm, Minn.

Prerano umrlega in nepozabnega soproga priporočamo v molitev in blag spomin.

Zemlja mati je trpljenja,
katerega se nisi bal;
počivaj v miru v grobu zdaj
Sveti večna luč Ti naj!

Žalujoči ostali:

Fannie Hren, soproga.
Mary in **Fannie** hčere.
Tony, Frank in **Joseph,** sinovi.

Zlato se preskuša v ognju.

Zlato se preskuša v ognju in zdravila se preskušajo v kritičnih momentih bolezni. Zadnjo zimo z veliko smrtnimi slučaji je bila prava preskušnja ognja. Trinerjevo Eliksir grenko vino je preneslo vse zmage in si pridobilo veliko prijateljev. S tem da se drži notranji del telesa čist, to zdravilo prežene vsako polje za zalego bakterije, nobenega prostora ne ostane za vgnezditev v odvajalnih kanalih in tako vaše telo postane močno in odžene bolezen. In Trinerjeva Angelica grenčica je zopet drugo tako dobro zdravilo. Mr. Ant. Klement pravi v svojem pismu, datiranem Nov. 1, 1919, Andy Wash.: 'Vaša zdravila, Trinerjev Eliksirni grenčec ameriškega vina, Angelica Bitter tonika dela čudovitosti. Dve steklenici sta ohranili mojo hčerko in ko sem ga dal mojemu sosedu, katera boleha že več let, je prišel k meni čez dva dni ves poln veselja, da je zelo dobro spal in je zopet dobil slast do jedil, ter me prosil, naj tudi za njega pišem po ta zdravila v mesto Spokane." Vi si lahko nabavite teh zdravil pri vašem lekarnarju, Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave, Chicago, Ill. — (Advert.)

STANOVANJE V NAJEM.

Odda se v najem (rent) stanovanje s štirimi sobami plinom in straniščem, sobe so zračne in svitle. Najemnina znaša samo $9 na mesec. Vprašajte v grocerijski prodajalni na

1821 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE.

Stara navada je že, da pošiljajo ameriški rojaki svojcem v starem kraju denarna darila za vsake praznike. Ta darila so bila vedno sprejeta z največjim veseljem, a letos bo to v toliki večji meri, ker je potreba toliko večja.

Vsaka pošiljatev potom moje tvrdke je popolnoma varna pred izgubo in bo dospela na svoje mesto v najkrajšem, pri sedajnih razmerah možnem, času.

100 kron za	$ 1.45
200 kron za	2.85
500 kron za	7.00
1.000 kron za	13.90
5.000 kron za	66.00
10.000 kron za	132.00
25.000 kron za	325.00
—	
50 lir za	$ 5.00
100 lir za	9.75
500 lir za	48.00
1000 lir za	95.00

POTOVANJE V STARI KRAJ.

Štrajk v New Yorškem pristanišču je končan. Promet z Evropo se zboljšuje in prihaja nazaj v stari tir. Z 21. novembrom se ima pričeti reden tedenski promet na Francoski liniji. Kdor želi biti za Božič doma, naj takoj piše ali pa pride na spodaj navedeni naslov.

POTNI LISTI. Onim ki nočejo sami imeti tega posla preskrbim potne liste v kratkem času.

LEO ZAKRAJŠEK
70 — 9th Ave. New York, N. Y.

Krasen roman
"MILIJONSKA NEVESTA"
izhaja v tedenskih zvezkih po 12c s poštnino vred.

V zalogi imam vse, dosedaj izdane zvezke.

Rojaki! Sezite po tem zabavnem čtivu, ki se dobi pri:

JOSEPH TOMIC,
2424 So. Harding Ave.,
Chicago, Ill.

Iščem zastopnike po slovenskih naselbinah.

KJE JE?

Josip Napokoj, doma iz Borovljana. Išče ga njegova sestra Ivanka Napokoj potom poslaništva kraljestva S. H. S. v Washingtonu.

Poslednji njegov naslov je bil 166 Pleasant Str. Milwaukee, Wis.

Kdor ve za njegov naslov naj ga naznani uredništvu "Glasila K. S. K. Jednote" ali pa naravnost poslaništvu S. H. S.

Naslov poslaništva je: **Legation of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, Washington, D. C.**

POZOR! .... POZOR!

Izšel je novi obširni cenik DOMAČIH ZELIŠČNIH ZDRAVIL (priporočenih po župniku Kneippu.)

Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.

Ta cenik bo vodnik k Vašemu zdravju.

Pišite ponj še danes. Pošljem ga brezplačno.

Math. Pezdir,
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

First National Bank
CHISHOLM, MINN.

Glavnica in preostanek
$100,000.00

Skupno premoženje
$1,500,000.00

Nasvet starišem: — Vaši otroci rasejo in bodo kmalu potrebovali izobrazbe. Prihranite si nekaj malega vsak mesec, naložite svoto v našo veliko in močno banko, in ko bodo Vaši otroci dovolj stari, boste imeli za njih izobrazbo dosti denarja. S tem boste izvršili svojo dolžnost napram njim, da Vam bodo otroci enkrat v zabavo ter ponos. Vaš domačin, ali rojak Jakob Osbolt Vam bo ves ta načrt razložil; zglasite se torej pri njem.

Banka je odprta vsak dan od 9. do 3. ure, ob sobotah pa tudi zvečer od 7. do 8.

MI POŠILJAMO DENAR NA VSE KRAJE JUGOSLAVIJE.

Cerkev Sv. Družine na Willardu, Wis. Skupina prvoobhajancev l. 1914.

POSNEMANJA VREDNO.

Sobrat John Kukar, II. tajnik društva sv. Jožefa št. 7 K. S. K. J. v Pueblo, Colo. nam je poslal dne 21. t. m. ček za $101. — (sto en) za bedne slovenske otroke (vojne sirote) v stari domovini, kateri znesek so darovali člani gornjega društva, kakor zdolaj označeno.

Iskrena in tisočera hvala vrlemu društvu sv. Jožefa št. 7! Da bi to društvo pač posnemala še druga naša društva po raznih slovenskih naselbinah! — Imena darovalcev:

Pugel Louis $5.00, Jerman Matt $5.00, Russ Joseph $5,00, Gorsich John $5.00; — po $2: Virant Frank, Krašovec Martin, Thomas George No. 2.; po $1.: Culig Peter, Kukar John, Cjuha Joseph, Culig Frank, Jeršin Anton, Kozlevčar Frank, Novak Matt, Zupančič Ignac, Slak Frank, Babich Frank, Simonič Jerry, Skufca Jakob, Grahek Frank; — Kerštinc Matt 50c. Petrič Jakob 50c, Nahtigal John 50c, Mehle Anton $1., Rupar Anton $1.00, Germ John $1.00, Shustar Joe $5.00. Mikelich Nick $2.00, Trontel John $1.00, Godec Joe $1.00, Pucel Anton $1.00, Pugel Joe $1.00, Novak Anton $1.00, Kenig Martin $1.00, Brodarich Martin $1.00, Petkovšek Frank $1.00, Papeš Urban $1.00, Papeš Ignac 50c, Spelič Anton $.1.00, Paučič John $1.00, Vidmar Louis 50c, Rus Jos $$1.00, Pucel Joe $1.00, Kerne Frank $1.00, Anzich Louis $5.00, Kočevar Frank $1.00, Gregorich Mike 50c, Klobučar George $1.00, Rabida John 50c, Papeš Jakob $1.00, Krašovec Jakob $1.00, Novak Jos $1.00, Vidmar Jos 50c, Russ John No. 3. $1.00, Rabida Joe 50c, Ahlin Frank $1.00, Strah Louis 50c, Zdravje Jerry 50c. Glach Anton $1.00, Gnidica Frank $1.00, Jaklevich Anton 50, Grebenc Joe $1.00, Glavich Matt $2.00. Bedenčič Jerry 2.00, Okoren Anton $1.00, Novak Lovrenc $1.00, Boic Frank $5.00, Ahlin Joe No. 1. $1.00,

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:

Za člane, na leto	$0.96
Za nečlane	1.50
Za inozemstvo	2.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2487.

Subscription price:

For Members, per year	$0.96
For Nonmembers	1.50
For Foreign Countries	2.00

81

Zahvalni dan.

(F. L. G. S. Jugoslav Bureau.)

Thanksgiving Day ali Dan Zahvale je v Združenih državah vsakoletni praznik zahvale za prejete dobrote tekom tega leta. Pravzaprav je to narodna proslava žetve, katero odredjuje predsednik Združenih držav, kakor tudi governer vsake države s posebnim proglasom na narod. Zahvalni dan se smatra kot eden glavnih zakonitih praznikov.

Že očetje Pilgrimi so leta 1621 obdržali v Plymouth svoj Zahvalni dan za žetev. Za časa revolucije je kongres vsako leto odrejeval dan zahvale, in leta 1784 je bil določen dan zahvale zato, da se je mir povrnil. (Isto je napravil predsednik Madison leta 1815.) Washington je ustanovil ta dan po prejemu ustave in leta 1795 kakor dan zahvale za obče dobro in napredek dežele. Od leta 1863 so predsedniki stalno določili zadnji četrtek meseca novembra kot Dan Zahvale.

Za letošnji Zahvalni dan je izdal predsednik Woodrow Wilson sledečo

PROKLAMACIJO:

"Letni čas je zopet prišel, ko se narod Združenih držav po običaju združi, da daje Bogu Vsemogočnemu zahvalo za blagodare, ki jih je on podelil naši zemlji v poslednjih dvanajstih mesecih. Pred letom dni je naš narod izlil svoja srca v slavi in zahvalnosti za to, da je z Božjo pomočjo pravičnost nadvladala in je mir došel narodom, ki so se tako hrabro borili v obrani svobode in prava človečanstva. Sedaj, ko je končano to strašno podjetje in plod dela je naš, mi gledamo z zaupanjem v bodočnost naproti nastopu nove dobe, v kateri bodo žrtve narodov našle plačilo v življenju miru.

"Ali pa pride do dovršenja onega velikega dela, kateremu je ameriški narod posvetil življenje svojih ljudi in ogromne proizvode svoje zemlje, treba da se on, ki se Bogu zahvaljuje, posveti onim principom prava, ki so zmagali z Božjo milostno dobroto. Naša hvaležnost ne more dati bolj dovršenega izraza, kakor da ščitimo z udanostjo in patriotizmom ona načela, za katera so se svobodni narodi te zemlje borili in za katera so poginili."

V ravnokar minulem letu smo imeli dosti tega, za kar nam je treba biti hvaležnim. Vzlic zmedi v našem ekonomskem življenju, nastali radi vojne, mi smo prosperirali. Naše žetve so bile obilne in iz našega izobilja smo bili v stanu ponujati pomoč manj obdarjenim narodom. Naša demokracija ostane neomajana sredi sveta, raztrganim po političnih in socijalnih nemirih. Naši tradicionalni ideali so še naši vodje na poti napredka in civilizacije.

"Ti veliki blagodari, ki so nam zasigurani in za katere svečano dajemo zahvalo, bi morali dvigniti nas do popolnejšega pojmovanja o naših dolžnostih proti sebi in proti človečanstvu in da gledamo na to, da nič naj ne moti dovršenosti zmage, katero smo pomagali priboriti. Nikak sebični namen nas ni navdahnil, ko smo se udeležili svetovne vojne, in z istim duhom nesebičnosti moramo prispevati, z našim primerom in našim sodelovanjem, da ustvarimo stalno blagostanje vseh narodov, da stvorimo svet, v katerem vlada prijateljstvo in dobra volja.

"Zato jaz, Woodrow Wilson, predsednik Združenih držav, s tem odredjujem četrtek, sedemindvajseti dan meseca novembra, kakor dan zahvale in molitve mojih sodržavljanov, pozivajoč jih, naj zaustavijo ta dan svoje običajno delo in da se sestanejo v svojemu domu in v raznih božjih hramih, dajo slavo in zahvalo Bogu, Stvarniku vseh dobrot in Gospodarju naše usode.

"V svedočanstvu česa, sem jaz podpisal to in odredil, da se na to stavi pečat Združenih držav.

"Dano v Distriktu Kolumbije, petega dneva meseca novembra v Gospodovem letu tisočem devetstotem in devetnajstem, in v letu neodvisnosti Združenih držav 144.

WOODROW WILSON."

Počat po nalogu predsednika.

V pojasnilo.

Ali je mogoče dobiti semkaj svojce iz stare domovine?

Ker smo prejeli zadnji čas več vprašanj, če je mogoče dobiti semkaj svojce iz stare domovine, smo pisali za pojasnilo generalnemu konzulatu kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v New York.

O tej zadevi nam je odgovoril ta urad dne 17. t. m. sledeče:

"Naznanjamo Vam, da je sedaj zelo těžko dovoditi kako osebo iz starega kraja semkaj v Ameriko. Vsled, že vedno nerednih razmer je sedaj težavno potovati iz kraja, ker razne zunanje oblasti ne dajejo rade potrebnega potnega dovoljenja. Ako kdo želi da pride njegova družina (sorodniki) v Ameriko, se to izvrši samo tedaj, če dobi dotična oseba dovoljenje ("pos") od tamožnjih oblasti in če je dotični potni list potrjen od amerikanskega konzula v Belgradu."

Iz tega pojasnila je razvidno, da mora imeti vsak izseljenec, ki hoče potovati iz Jugoslavije v Ameriko dva potna lista: potni list od domače (jugoslovanske) oblasti in potni list od ameriškega konzula v Belgradu.

Če živi na primer Vaš sorodnik v Ljubljani, mora najprvo zaprositi potni list pri Deželni vladi v Ljubljani. Z onim potnim listom je pa treba iti še osebno v Belgrad, glavno mesto v Jugoslavije, kjer živi ameriški konzul, da potni list potrdi. Podaniki z od Italijanov okupiranega ozemlja, morajo iti k ameriškemu konzulu v Trst, ali Reko.

Iz gornjega pojasnila posnemamo dalje, da zamorajo potovati samo družine, oziroma bližnji sorodniki iz Jugoslavije k svojcem v Združene države; druge osebe pa ne.

Zdaj pa nastane glavno vprašanje, če lahko vzame vsakdo svojce iz starega kraja k sebi v Ameriko? Nedavno smo priobčili na prvi strani "Glasila" obširno pismo Mr. Walter Predovich-a, ki se je mudil dne 14. oktobra t. l. pri ameriškemu konzulu, Mr. K. S. Patton-u v Belgradu. Mr. Predovich poroča, da izdeluje konzul Patton potne liste samo onim potnikom, iz Jugoslavije, ki so naturalizirani ameriški državljani; le v izjemnih slučajih dobijo potno dovoljenje tudi naši nedržavljani; menimo nameč one potnike, ki so se nedavno vrnili v staro domovino, pa bi se zopet radi podali nazaj v Združene države.

Iz tega poročila lahko posnemamo, da torej ne more vsakdo vzeti semkaj svoje družine iz starega kraja; pravico in udobnost imajo le oni, ki so ameriški državljani. Če ameriški konzul ne sme potrditi potnega lista nedržavljanu ki je že živel tukaj v Združenih državah, tudi gotovo tega ne bo storil kaki osebi, oziroma sorodniku, v Ameriki živečega nedržavljana iz Jugoslavije.

Kdor je torej ameriški državljan, pa bi dobil morda rad semkaj svojo ženo, otroke, brata, sestro, nečaka ali nečakinja, to lahko stori. Poslati pa mora svojcem v domovino zapriseženo izjavo, da si je izbral Združene države za stalno bivališče, da bo skrbel za dotično osebo toliko časa, da si ne bo služila sama kruha, v slučaju bolezni in nesreče bo pa on skrbel zanjo, da ne bo javnosti v škodo. Take izjave vam naredi za malo svota vsak javno notar (Notary Public(ali pa mirovni sodnik (Justice of Peace). Na podlagi te zaprisežene izjavé bo ameriški konzul dotični osebi potrdil potni list; ona oseba tudi ne bo imela pri prihodu v New York sitnosti od strani naselniške oblasti. Vaša žena in nedoletni otroci (izpod 21. leta) postanejo z istim trenotkom ameriški državljani, ko stopijo na ameriška tla . Tudi vam ni treba plačati od njih predpisanega osebnega davka $4.00 če ste vi ameriški državljan. Običajno računa parobrodna družba ta davek že pri karti; svoto dobite pa nazaj od družbe ko pride dotičnik v New York.

Naj še pri tem omenimo, da ima vsak ameriški državljan pravico do uvoza do $200. vrednosti blaga te, ali one vrste.

Vemo, da že marsikdo izmed naših rojakov nestrpno čaka in hrepeni dobiti semkaj svoje sorodnike, katerih ni videl že več let. Te vrstice smo napisali vsem tako prizadetim v poduk in pojasnilo, da se bodo znali ravnati.

V kolikor smo informirani, sedaj še nobena parobrodna družba ne prejema naročil za "Prepaids" ali karte iz starega kraja za Ameriko. Nikar torej nepošiljajte denarja kakim agentom, ki vam obljubujejo, da bodo dobili vaše sorodnike v Ameriko. Dotični agent, pa najsibo še na taki dobrem glasu, ne more delati čudeža. — Denar bo seveda hvaležno sprejel — a na potnika boste pa morda čakali še mesece in mesece. Agentje in šifkartarji so le mešetarji in priganjači parobrodnih družb in se morajo ravnati po navodilih istih.

Umestno in prav bi pa bilo, če pošljete že sedaj denar naravnost svojcem v staro domovino da si bodo sami zunaj preskrbeli karto za Ameriko pri oni družbi, kjer jim boste vi veleli. Krone so sedaj po izredno nizki ceni. Na spomlad, pa ko se vse razmere zunaj uredijo pa naj pride vaš sorodnik semkaj. Potovanje v zimskem času je zelo neprilično in tudi nevarno vsled zdravja.

Nihče naj nam ne zameri da smo napisali danes ta članek o "šifkartah" kar sicer ne spada v uredniške predale. — Napisali smo pa te vrstice na podlagi dejstev, iz lastne skušuje in v korist ter v nasvet slehernemu sobratu naše Jednote, ali čitatelju lista, ki namerava vzeti kakega izmed svojih sorodnikov k sebi iz starega kraja. Koristi in uspehe tega opiramo na sledeče razloge:

Če ima morda kak naš sobrat v starem kraju ženo in par otrok, bo gotovo dali iste takoj po prhiodu semkaj zavarovati pri oni Jednoti, kjer je že sam toliko in toliko let (pri K. S. K. J.). Na ta način se bo število našega članstva za nekaj pomnožilo.

Še enkrat povdarjamo, da uredništvo "Glasila" nima nikake, zveze in ne stika s kako "šifkartašnico", ali agenturo, vsled tega smo tudi odločno odsvetovali, da ni treba nikakemu agentu pošiljati do narja za potne stroške vaših sorodnikov, namenjenih v Ameriko. Prav nič se ne bojimo glasil "šifkartaških" biznesov, če nas bodo vsled tega kaj napadla, ker smo jim s tem prečrtali morebitni "komišen" pri kartah. Kako je najbolj primerno pošiljati denar v staro domovino, Vam bomo pa natančno pojasnili v prihodnji številki.

K sklepu tega odstavka navajamo tukaj še nasvet našega sobrata Josip Sitarja, ki nam je pisal iz Ljubljane dne 27. oktobra t. l. takole: "Upamo, da boste tukaj poročali v časopisih **da so krone sedaj v Ljubljani po 82 kron za en dolar (dva in osemdeset). Veliko ljudi je tukaj, katerim je bil denar poslan iz Amerike še pred šestimi meseci, pa ga še danes niso prejeli.** — O pošiljanju kron v Jugoslavijo, bomo pričbčili v prihodnji številki obširno pojasnilo, kakor že gori omenjeno.

PAKETNA POŠTA V JUGOSLAVLJI BO MORDA KMALU OTVORJENA.

Kakor smo prejeli zadnji čas več vprašanj, če je mogoče dobiti iz stare domovine svojce v Ameriko, tako nam prihajajo tudi številna pisma, glede paketne pošte za Jugoslavijo. Vsled tega smo se obrnili na drugega pomož. generalnega poštarja v Washingtonu za nasvet. Ker je promet paketne pošte za Trst in okupirane kraje v Dalmaciji otvorjen, smo zaeno vprašali poštno oblast, če je mogoče tudi pošiljati zavitke v goriško okolico, in na Notranjsko, kjer je naše ozemlje okupirano od Italijanov.

Dne 18. t. m. smo prejeli na naše vprašanje vtej zadevi sledeči odgovor od generalnega poštarja v Washingtonu:

"S tem Vam poročam, da paketna pošta med Združ. državami za okupirane kraje na Kranjskem in Goriškem, kakor tudi za Jugoslavijo še ni otvorjena. Vršijo se pač sedaj pogajanja za uvedbo paketne pošte v te kraje.

Takoj, ko bo ta zveza z Jugoslavijo urejena, se bo to potom vladnega uradnega glasila in drugih časnikov obelodanilo.

Otto Praeger.
Drugi pomožni generalni poštar.

Uncle Sam kakor zdravstveni svetovalec.

Te članke piše za "Glasilo K. S. K. Jednote" The United States Public Health Service.
Rupert Blue, vrhovni zdravnik.

Uncle Sam kakor zdravstveni svetovalec bo odgovarjal pod to rubriko ali potom pošte na vsa vprašanja plošnega interesa glede zdravstva, sanitacije in obvarovanja pred boleznimi. Njemu ni mogoče odgovarjati na vprašanje povsem osebne naravi ali pa dajati predpise za poedine bolezni. Naslov:

Health Advisor,
124 E. 28th Str. New York. N. Y.

OBVARUJMO ZDRAVJE ŠOLSKE MLADINE.

Šole so se zopet otvorile, in je dolžnost starišev po vsej deželi, prepričati se, da vživajo njihovi otroci vse prednosti, ki izvirajo z pravilnega sistema zdravstvenega nadziranja šolske mladine.

Proučevanje izvedeno po United States, Public Health Service, dokazuje, da velik del šolske mladine trpi na ozdravljivih in preprečljivih telesnih pogreških, ki pa jako ovirajo njihov telesni in duševni razvoj. Razen tega so razmere, pod katerimi se otroci zbirajo v šoli — in ne šola sama na sebi — v veliki meri odgovorne za bolezni, ki se jih otroci nalezujejo tekom pohajanja v šolo.

Uspešen sistem zdravstvenega nadziranja moral bi poskrbeti:

1.— Za popolno sanitacijo vseh šolskih poslopij.

2. — Za umno nadziranje šolskih sob, da se najdejo in popravijo okolnosti, škodljive zdravju otrok, čim se te okolnosti pokažejo.

3. — Za službo, skozi ves čas šolske dobe, zdravstvenih nadzornikov, sposobnih izvrševati sanitarne in zdravstvene dolžnosti šolskih zdravnikov.

4. — Za nastavljenje bolničark tekom cele šolske dobe.

5. — Za zobozdravniško pregledovanje.

6. — Da se omogoči revnim otrokom, da dobe brezplačno zdravniško pomoč, primerno njihovim potrebam.

7. — Za popolno pregledovanje duševnega stanja vseh otrok, ki ne morejo napredovati v šoli na normalni način.

Izkušnje dežel in občin, kjer se te uredbe izvajajo, izkazujejo, da je ta program neprecenljive vrednosti ne samo za poedinega šoldinega šolskega otroka, marveč za ves kraj.

Ali je vaša občina že uvedla ta sistem zdravstvenega nadziranja šolskih otrok? In če ne, zakaj ne zahtevate, da se uvede?

JUGOSLOVANSKI LES ZA ITALIJO.

Napisal ameriški trgovski atašej v Rimu, Alfred P. Dennis, — Rim, 1. oktobra. 1919.

Les,, ki predstavlja sedaj najvažnejši trgovski vir Jugoslavije, sledi starim predvojnim trgovskim potom. Veliko jugoslovansko podjetje za lesno trgovino "Sava" je dobilo dovoljenje za izvoz 4,000 vagonov lesa v Italijo.

Jugoslovanska vlada je s tem izrazila željo za izmenjavo produktov z Italijo. V slučaju lesa, prodanega v Italijo, bodo izkupila vložena v italijanskih bankah kakor kredit ki naj ga Jugoslovani rabijo za blago uvoženo iz Italije.

Italija potrebuje veliko količino lesa, ker so bili njeni itak slabi gozdovi preveč izsekani, da se je zadostilo vojnim potrbam in je bilo le malo ali nič uvoza za privatne potrebe tekom štirih let.

Ameriška borovina (yellow) pine) je jako cenjena v Italiji in je velika želja po njej, ali ob sedanjih razmerah, ko je cena ameriške borovine okoli $125 za 100 čevljev. Italijani je ne morejo kupovati po takih cenah.

DALJNI PRISPEVKI ZA JUGOSLOVANSKE OTROKE.

V zvezi s pomožno akcijo American Relief Adbinistracije European Children's Fund, dobivamo sledeče:

American Jugo-Slav Relief, 511 Fifth Avenue, New York City, prejel je od strani g. Miloša opoviča, šefa vladnega oddelka države Srbov-Hrvatov-Slovencev za oskrbo otrok, brzojavno izraža najprisrčnejšo zahvalo za zahvalo, s katero v imenu vlade pomoč, ponujano siromašnim otrokom.

G. A. Šolan, predsednik dežele uprave Bosne in Hercegovine je tudi poslal temu odboru zahvalo za dano pomoč in prosi v imenu tisočerih siromašnih otrok, naj nadaljuje v svojem delu.

American Jugo-Slav Felief bo i nadalje vporabljal vse svoje sile, da zalaga s potrebnimi sredstvi Hooverjevo organizacijo katera izvršuje v Jugoslaviji prehrano potrebnih otrok.

Prispevki American Yugoslav Reliefa.

do 6. novembra 1919.

Poprej objavljeno (do 30. oktobra)	$296,102,20
California Committe for Relief in Serbia and France	2,768,48
War Council ob Ashtabula, Ohio	360.00
celsior, Minn.	
Stephen Mioch, Excelsior, Minn.	10,00
John Jager, Minneapolis, Minn.	10.00
A. Enkema, Minneapolis, Minn.	10.00
Skupaj	$299,260.00

STARODAVNO MESTO SE AMERIKANIZIRA.

Spisal William D. Hines.

Skoplje. (Po pošti.) — Da, to je Skoplje, znan poprej pod imenom Uskub — mesto, kjer se srečata iztok in zapad.

Ko je bil Chicago pusta ravnina, je bilo to mesto shajališče vseh trgovskih poti med Evropo in Orijentom. Prej ko je Columbus zagledal ameriška tla, so trgovski agenti obiskovali svoje odjemalce v Skoplju.

Skoplje je bila glavna postojanka na glasoviti cesti, znani pod imenom "Via Ignatia", ki je spajala Carigrad z Jadranskim nabrežjem. Tu so se shajali maharadže in paše iz iztoka s trgovci zapadne Evrope in razpravljali so v malih kavarnah svoje trgovske posle.

Cezar je začel graditi to mesto in Turki so mu konec napravili — malone. Slavni rimski vojskovodja zgradil je tu taborišče z velikim zidovjem naokoli in po onem samem kamenitem tlaku, po katerem so korakali rimski legijonarji, lomijo si danes noge delavci Ameriškega Rdečega Križa.

Skoraj ob istem času, ko je Columbus dokazoval, da je zemlja okrogla, so Turki zavzeli mesto — s silo, seveda. Važnost mesta je padla pod njihovo upravo. Otvorjene so bile nove trgovske poti, daljše, ali bolj udobne, ki so odvzele važnost starim karavanskim cestam. Po petstoletnem turškem gospodstvu je mesto prišlo nazaj v srbske roke l. 1912. Ali predno so se prebivalci oddahnili, začela je velika svetovna vojna in z njo je zavladala zopet beda, muka in neznosno trpljenje.

Danes ta narod, ki je bil napreden in bogat, ko Amerika nikomur še sanjalo se ni, dobiva svojo najvišjo inspiracijo in pomoč od naroda preko velike luže. Ameriške obnošene obleke darovane Rdečemu Križu ,nosijo sedaj moški — ženske, katerih pradedje so bili napredni trgovci v l. 1492. Njihovo mladino vzdržuje ameriška hrana, zdravila in oskrba.

Ta pomoč daje temu narodu nado in pogum, in narod začenja lotiti se dela, da povzdigne svoje rodno mesto, ki mora zopet postati shajališče iztočne in zapadne trgovine.

Mestni trgovci ustanavljajo trgovsko komoro — in vsi Amerikanci v Skoplju imajo postati častni podpredsedniki.

Griža (dizenterija) nastopa kakor že v zadnjih letih tudi letos zopet precej pogosto. Povzročajo jo bacili griže ki s hrano pridejo v črevo in tam povzročajo vnetja, je torej nalezljiva bolezen črevesa. Krčevite bolečine spremljajo pogosto izločevanje jako žlemnatega, včasih krvavega blata. Bacil griže, povzročitelj bolezni izloča se z odpadki in se drži vsega, kar se ž njimi neposredno ali posredno onesnaži (roke, perilo posode, stranišče.) Muhe, ki oblezejo izločke, prenašajo bolezenske kali tudi na jestvino. Po umazanih prstih žlicah itd. in po jestvinah pridejo te kali v prebavilne organe zdravega in povzročajo tako obolenje. Po zraku se bolezen ne prenaša. Vsaka nerednost v prebavnih organih pospešuje okužbo. Da se ubranimo griže, pazimo na sledeče: 1.) Varujmo se vseh težko prebavnih jedi, pred vsem onih ki so morda onesnažne; ne uživajmo neoluplje nega sadja, ne kumar, ne solate. Ne pijmo surovega mleka. V obče uživajmo le kuhane jedi. 2) Na straniščih paziti je na največjo snago po možnosti uporabljati je le domače stranišče. 3) Osnažimo si roke po vsaki uporabi stranišča in pred vsakim kosilom ozir. južino. 4) Po sumljivih znakih (bolečine v trebuhu, bljuvanje, driska) poprašati je takoj zdravnika.

Nagrade K. S. K. J.

NAGRADE V ODRASLEM ODDELKU ZA DRUŠTVA SO:

Prva nagrada $25.00 za pridobitev največ članov do 1. jan. 1920.

Druga nagrada $15.00; tretja pa $10.00. Imena teh društev bodo vpisana v Zlato knjigo K. S. K. Jednote.

Dalje je določena posebna nagrada $2.50, ozir. $5.00 za vsakega člana(ico), ki pridobi tekom leta 5, oziroma 10 novih članov.

Nova, ali posebna nagrada, v veljavi od 1. avgusta dalje je pa še $1 za vsakega novega člana-(ico). Ako dobi torej kak član 5 novih članov, bo prejel od KSKJ. $7.50 nagrade v denarju, za 10 pa $15.00, oziroma $1.50 za vsakega. To je že lepa svota, katere Vam ne nudi tudi ne kaka velika angleška podporna organizacija.

NAGRADE V MLADINSKEM ODDELKU:

Prva nagrada za društvo $15.00 za pridobitev največ članov do 1. jan. 1920. Druga $10.00 tretja pa $5.00. Tudi imena teh društev bodo vpisana v Zlato knjigo K. S. K. Jednote.

Dalje dobi vsak tajnik krajevnega društva 10c (deset) za vsakega novega člana: najsiže iste sam privede v društvo, ali kdo drugi. Ta nagrada je malo priznanja za delo tajnika, ki ga ima pri poslovanju Mladinskega oddelka.

Za vstanovitev novih društev so v veljavi tudi še vse stare nagrade.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. novembra 1919 skupna izplačana podpora **$1,699,402.69.**

GLAVNI URADNIKI:

Začasni gl. predsednik: Math. Jerman, 332 Michigan St., Pueblo, Colo.
I. podpredsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Aïbe, 620—10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainšek, 302 No. 3rd Ave. West; Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frančič, 311—2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 719 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canad 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1915 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Iz urada gl. tajnika K. S. K. Jednote.

SPOJITEV DVEH DRUŠTEV.

V smislu pravil člen 24, točka 146, ugodilo se je prošnji članstva društev sv. Alojzija 52, K. S. K. J. in sv. Družine 151, K. S. K. J. v Indianapolis, Ind. ter dovolilo dne 14. t. m. spojitev omenjenih društev pod charter dr. sv. Alojzija 52 K. S. K. Jednote. Od 14. nov. t. l. dalje se smatra članstvo društva sv. Družine 151 K. S. K. J., kot članstvo dr. sv. Alojzija številka 52, K. S. K. J., Indianapolis, Ind.

Josip Zalar, gl. tajnik.

Glavni urad 17. nov. 1919.

GLAVNE ALI LETNE SEJE.

Po predpisih Jednote, vršiti se imajo tekom meseca decembra volitve uradnikov in uradnic krajevnih društev. Zaraditega se opozarja in prosi vsa društva, da to pravilo vpoštevajo in izvolijo odbornike in odbornice po določilih in predpisih Jednote. Priporočati je, da si društva izvolijo dobre in za napredek društva in Jednote delujoče moči v urade. Pri volitvah društvenih uradnikov(ic), naj se opusti vso politiko ,osebnost, prijateljstvo, sorodstvo itd. ter naj se izvoli v odbor osebe ,ki znajo, kaj je društvo, ki znajo, kaj je Jednota in ki se zavedajo dolžnosti uradniškega posla. Napredek in naraščaj društva je odvisen od društvenega gospodarstva. In ker so društveni uradniki(ice) za dobo izvoljenega časa oskrbniki in upravitelji društva, vsled tega je neobhodno potrebno, da se uprava in gospodarstvo društva poveri osebam, ki jim ni leže̊če samo na tem, da vživajo čast kot uradniki(ice), marveč, ki so zmožni opravljati uradniške posle pravično in nepristransko, ki se zavedajo odgovornosti napram društvu in Jednoti in ki so voljni delati za napredek društva in K. S. K. Jednote. Če je društveni odbor agilen, energičen, vstrajen, delaven in marljiv, je tudi društvo živo in napredujoče. Če je pa dr. odbor mlačen ter mrtev, je tudi društvo mrtvo. In ker je napredek pri vsakem podjetju odvisen od gospodarstva, radi tega priporočam, da si cenjena krajevna društva izvolijo v odbor za prihodnje leto izmed najboljših, najboljše.

Z ases. za mesec december bodo razposlani listi "IMENIK URADNIKOV". Te liste je treba po izvolitvi dr. odbora izpolniti in poslati enega na glavni urad Jednote, a drugega na upravništvo "Glasila".

Ker so društvene seje vrše̊če se meseca decembra glavne ali generalno seje in so velikega pomena, radi tega je priporočati, da se jih članstvo v polnem številu vdeleži.

Želeč obilega vspeha pri volitvah, ostajam z bratskim pozdravom vdani sobrat,

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Glavni urad 21. nov. 1919.

MLADINSKI ODDELEK K. S. K. JEDNOTE.

V številki 39 Jednotinega "Glasila" z dne 6. okt. 1915, nasvetoval sem ustanovitev "**Mladinskega oddelka**" pri naši Jednoti. Ta nasvet in priporočilo je članstvo z veseljem pozdravilo. Od dne 6. okt. 1915 do seje gl. odbora Jednote, ki se je vršila v sredi jan. 1916, oglasilo se je 30 krajevnih društev, ki so se strinjali z mojim nasvetom in podpirali moj članek ali inicijativo za ustanovitev "Mladinskega oddelka". (Pripomniti moram, da niti eno društvo K. S. K. J. se ni izrazilo proti temu.) Zadeva je bila predložena pred glavni odbor meseca jan. 1916 in odbor je določil, da se ustreže želji članstva, ter da se prične s poslovanjem Mladinskega oddelka, kakor hitro se prijavi za vstop 300 otrok. Ko se je dal sklep gl. odbora v javnost, pričela je marljiva agitacija za vpisovanje otrok in prej ko se je zamoglo urediti vse priprave za pričetek s poslovanjem, prijavljenih je bilo veči število otrok kakor je določil gl. odbor. oK so bile priprave vsaj deloma gótove, pričelo se je s poslovanjem Mladinskega oddelka z dnem 1. junijem 1916 in sicer s številom 1313 članov in članic.

Ob času ustanovitve Mladinskega oddelka pri naši Jednoti, še ni bilo državnega zakona v državi Illinois, ki bi predpisoval način, po katerem se mora poslovati. Opirali smo se le na pismeno izjavo od strani načelnika zavarovalninskega oddelka države Illinois, v kateri je izjavil, da če stariši-člani Jednote želijo zavarovali svoje otroke, to lahko storijo in da je podpornim organizacijam postavno inkorporiranim v državi Illinois, poslovanje Mladinskega oddelka, dovoljeno. Ker je torej manjkalo državnih predpisov in določil na kakšni podlagi se zamore izvršiti ustanovitev Mladinskega oddelka, radi tega je glavni odbor Jednote po najboljšem prevdarku določil, da se sprejema otroke od dovršenega enega leta do 16. leta njih starosti. Poleg tega je bila določena pristopnina na 50c; prispevek za vplačilno knjižico 10c in redni mesečni asesment 15c na uda. Smrtninska ozir. pogrebniška podpora je bila določena na $100.00. Določeno je bilo tudi, da Mladinski oddelek upravlja glavni odbor K. S. K. Jednote. Potem sistemu danes poslujemo in reči moram, da lepšega napredka za K. S. K. Jednoto se ni moglo napraviti, kakor se ga je storilo z ustanovitvijo Mladinskega oddelka. Danes šteje ta oddelek nad 5000 udov in njih blagajnično stanje nad $15,000.00. Od meseca do meseca prestopi lepo število mladih, čilih in cvrstih moči iz Mladinskega oddelka med aktivno članstvo Jednote, kar je največjega pomena in koristi za dolgotrajen obstanek naše dične organizacije.

Velike "Life Insurance Co." so delale največji "busines" z zavarovanjem otrok in do leta 1917 je bilo to zavarovanje prava "Meka" za omenjene družbe. Radi tega so te družbe pri vsaki zakonodaji napelè vse svoje moči, ter nasprotovale sprejemu zakona, ki bi dovoljeval bratskim podpornim organizacijam poslovanje z otroki. Vsi taki nastopi so sem jim obnesli do leta 1917. Od leta 1917 dalje, pa so pričeli izgubljati trdnjavo za trdnjavo in zakonodajci od države do države so pričeli sprejemati zakon, ki dovoljuje bratskim podpornim organizacijam poslovanje z otroki. Danes je že večina držav in med te spada tudi država Illinois sprejela in uveljavila tak zakon in pričakovati je, da bo ta zakon v najbližji bodočnosti uveljavljen v vseh ameriških državah.

Zakon dovoljuje bratskim podpornim organizacijam poslovanje Mladinskega oddelka. Predpisuje pa, da se morajo otroci podvreči zdravniški preiskavi, prej ko se jih zamore sprejeti v Mladinski oddelek. Ravno tako je tudi na podlagi zakona določena lestvica po kateri se izplačujejo posmrtnine. Ta lestvica določuje izplačilo posmrtnine po starosti v času smrti in sicer: **Dve leti $34.00; tri leta $40.00; štiri leta $48.00; pet let $58.00; šest let $140.00; sedem let $168.00; osem let $200.00; devet let $240.00; deset let $300.00; enajst let $380.00; dvanajst let $460.00; od trinajst do petnajst let $520.00 in od šestnajstega do osemnajstega leta $600.00.** Torej potom državnih predpisov, če otrok umrje, ki bi bil po smrti sledečega rojstnega dne star 2 leti, se ne sme več plačati posmrtnine kakor $34.00; za onega, ki bi bil po smrti sledečega rojstnega dne star tri leta, se ne sme več posmrtnine plačati nego $40.00 itd. Mesečni ases. v ta namen so predpisani, da se morajo nanašati na takozvano lestvico "Standard Industrial Mortality" z obresti 4%.

Če primerjamo predstoječe določilo državnega zakona s pravili in določili sedanjega poslovanja Mladinskega oddelka, uvidimo, da naš sedanji sistem ne odgovarja državnim predpisom in zahtevam. Ker je pa absolutno potreba, da se podvržemo zakonu in takoj spočetka poslujemo v okrožju zakonitih predpisov, radi tega je neobhodno potrebno, da se Mladinski oddelek preustroji ali reorganizira ker moramo zadostiti državnim pravilom. Radi tega pripravljam načrt preosnove Mladinskega oddelka. Kakor hitro prejmem od aktuarja pojasnila radi lestvice, po kateri naj bi se uredila smrtninska izplačila, proti 15c mesečnim asesmentom, bom celo stvar takoj poslal bratu predsedniku Jednote v pregled in potrdilo. In kakor hitro bo brat predsednik načrt odobril, izročiti hočem istega skupno z v ta namen prirejenimi pravili pravnemu odboru. Ko pravni odbor Jednote potrdi pravila in načrt, bo vse skupaj priobčeno v Jednotinem "Glasilu".

Uverjen sem, da ko se uresniči preosnova Mladinskega oddelka, bo še bolje napredoval kakor je do sedaj.

Za glavni urad K. S. K. Jednote

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Vsled zakona, ki je bil odobren od predsednika Wilsona 6. okt. 1917, izplačati se je morala vsaka posmrtnina ali delež iste oskrbniku tujezemskega premoženja v Washington, D. C. in sicer za vse one dediče, ki so se nahajali za časa vojne v državah, proti katerim je bila Amerika v vojski ali, ki so bile za časa vojske sovražne Združenim državam ameriškim. V smislu tega zakona se je izplačalo na omenjenega oskrbnika sledeče posmrtnine:

Cert. št.	Ime umrlega (e)	Št. dr.	Datum izplačila.	Plačana vsota.
38	John Verbič	1	5. avg. 1919	$ 100.00
6420	John Bučar	2	4. jun. 1918	495.00
4807	Frank Kastelec	2	4. jun. 1918	100.00
6556	John Koren	2	29. jun. 1918	700.00
13237	Marka Kočevar	2	29. jun. 1918	800.00
18496	John Sitar	2	31. dec. 1918	900.00
3430	Josip Lavrič	2	14. junija 1918	550.00
21749	Primož Košir	5	31. jan. 1919	900.00
717	Anton Kralj	7	6. jun. 1918	1000.00
21332	Frank Vampelj	11	19. sept. 1918	150.00
844	Ignac Kaučič	12	5. avg. 1918	50.00
19384	John Skube	12	31. dec. 1918	900.00
4330	Frank Zakrajšek	13	14. jun. 1918	800.00
19689	John Glava	15	6. jun. 1918	500.00
11463	Anton Kolenc	15	31. jan. 1919	800.00
1103	Marka Škoff	16	5. avg. 1918	500.00
10433	Josip Mostovar	16	5. avg. 1918	700.00
1088	Peter Colarič	16	19. sept. 1919	50.00
16864	Vinčent Terlep	25	5. avg. 1918	500.00
16872	John Obšteter	29	5. avg. 1918	100.00
2360	John Nemanich	29	15. nov. 1918	1000.00
17939	Mihael V. Madronich	30	5. avg. 1918	1000.00
4573	Frank Jeras	32	14. jun. 1918	790.00
17447	Mirko Ložnjak	33	29. jun. 1918	700.00
19162	Josip Simčič	33	5. avg. 1918	800.00
21401	Frank Benac	33	25. sept. 1918	600.00
1819	John Kreus	38	29. jun. 1918	350.00
20516	George Staudohar	38	5. avg. 1918	1000.00
20722	Josip Grebenc	40	15. nov. 1918	750.00
21298	Louis Strah	41	5. avg. 1918	800.00
20929	Jakob Krabina	43	5. avg. 1918	900.00
20345	Jožef Matešič	43	31. jan. 1919	900.00
9088	Bartol Čorak	44	4. jun. 1918	550.00
8585	Matija Gerbetz	44	18. jun. 1918	1000.00
22006	Josip Kete	44	5. avg. 1918	1000.00
20251	Mihael Gorše	45	31. dec. 1918	1000.00
20585	Alojzij Sfiligoj	47	31. jan. 1919	800.00
19215	Josip Veselič	49	5. avg. 1918	800.00
19118	Josip Gangl	50	4. jun. 1918	850.00
12495	John Količ	50	4. jun. 1918	50.00
17856	Peter Migalič	50	5. avg. 1918	800.00
19117	John Maradin	50	5. avg. 1918	300.00
18020	Anton Poje	50	5. avg. 1918	150.00
16565	Mihael Kasunich	50	5. avg. 1918	800.00
8701	Nikolaj Matešich	50	5. avg. 1918	600.00
16105	Josip Vidovič	50	5. avg. 1918	800.00
19628	Alojzij Lovišček	52	5. avg. 1918	388.00
4509	Karol Herauer	53	5. avg. 1918	300.00
19390	Matevž Skala	55	31. dec. 1918	1000.00
10890	Martin Gradišar	56	31. dec 1918	800.00
10903	John Kamoli	56	31. dec. 1918	1000.00
20161	Josip Klun	56	31. jan. 1919	1000.00
10965	Josip Virant	59	29. jun. 1918	150.00
4287	Frank Malevich	59	5. avg. 1918	1000.00
19837	Nick Drvodjelič	64	4. jun. 1918	850.00
12633	Peter Starešinič	64	5. avg. 1918	600.00
22310	Mate Skrbin	64	31. jan. 1919	800.00
9741	Josip Hren	65	4. jun. 1918	500.00
20907	John Ribič	65	5. avg. 1918	500.00
12245	Mihael Šavor	65	15. nov. 1918	300.00
21006	Josip Gjurich	70	4. jun. 1918	800.00
20612	Frank Kostelec	72	4. jun. 1918	900.00
8166	Frank Majcen	72	5. avg. 1918	1000.00
13719	Frank Bizjak	71	4. jun. 1918	900.00
3793	Anton Papeš	73	5. avg. 1918	400.00
3570	Katarina Kamerički	81	4. jun. 1918	400.00
21865	Mile Meandžija	84	5. avg. 1918	700.00
21781	Paul Merle	84	5. avg. 1918	500.00
20824	Frank Kresal	87	4. jun. 1918	100.00
20994	Frank Jurkovich	89	4. jun. 1918	800.00
8634	Frank Maršič	89	5. avg. 1918	150.00
22664	John Miškatovich	89	5. avg. 1918	650.00
16773	Peter Mihalič	89	31. jan. 1919	800.00
18544	Štefan Periček Graša	89	31. jan. 1919	800.00
20231	John Benkovich	89	31. jan. 1919	800.00
20745	Matija Matič	89	31. jan. 1919	800.00
17676	Anton Laurich	93	14. jun. 1918	725.00
20882	Josip Turk	93	19. sep. 1918	600.00
21608	Louis Mramor	93	18. okt. 1918	350.00
16023	Ignac Petelinšek	96	5. avg. 1918	875.00
9985	John Kaplja	97	14. jun. 1918	200.00
17746	Bernard Kelin	103	14. jun. 1918	1000.00
17414	John Stonich	112	5. avg. 1918	200.00
16157	George Hiti	113	31. jan. 1919	900.00
15001	Ivnikar John	131	4. jun. 1918	550.00
15942	Viktor Mihelič	131	9. avg. 1918	500.00
1840	Frank Potokar	131	15. nov. 1918	200.00
19554	John Trhlen	135	5. avg. 1918	250.00
4332	Jakob Žovne	144	5. avg. 1918	500.00
20359	Jakob Berdajs	145	5. avg. 1918	850.00
6191	Jožefa Sav. Markovina	147	5. avg. 1918	800.00
19047	John Illar	151	4. jun. 1918	400.00
20843	John Turk	151	19. sep. 1918	400.00
22834	Frank Skrajnar	151	31. jan. 1919	350.00
21839	John Spretnjak	152	5. avg. 1918	450.00
20413	Mile Sertič	152	5. avg. 1918	400.00
21165	Blaž Šimac	152	5. avg. 1918	800.00
22376	Jakob Sarič	152	19. sep. 1918	150.00
21371	Josip Ključevšek	158	4. jun. 1918	150.00
21369	John Jamšek	158	4. jun. 1918	400.00
21368	Anton Lovše	158	31. jan. 1919	900.00
	Izplačana posmrtnina			$ 62,273.00
	Izplačana poškodnina:			
16564	Mihael Kasunich	50	5. avg. 1918	$ 50.00
	Skupaj nakazana svota			$ 63,323.00

Vsa ta izpolačila so bila priobčena v "Glasilu" onočasno, ko se je denar izplačal. Prosil sem, da naj društva izplačane vsote vknjižijo in vpoštevajo zakaj in komu so bila nakazana. Ker pa vedno dobivam pisanje od društev, pok. dedičev iz stare domovine, ali sorodnikov, ki povprašujejo kaj je z denarjem, kje je in kedaj se bo izplačal, radi tega sem napravil ponovni gornji izvleček izplačil sestavljen po društvenih številkah. Prizadeta društva prosim, da si izplačila zabilježijo in to poročilo shranijo, da ne bo potreba vedno pisati na gl. urad za pojasnila, kedaj je bil denar izplačan in kje je? Vsakdo naj vpošteva, da denar se je izplačal in se je moral izplačati na podlagi strogega vladnega zakona. Denar se nahaja pod varstvom vlade in se torej ni treba bati, da bo izgubljen. Kedaj bo pa vlada denar izplačala, tega pa ne vem; mislim, da se bo to storilo kakor hitro bodo razmere urejene in mirovna pogodba podpisana. Jednota nima ničesar več pri omenjenem denarju opraviti. Kakor hitro je bil izplačan denar vladnemu oskrbniku je bila Jednota odvezana vseh nadaljnih odgovornosti in obveznosti, vsled tega ne morejo dediči in ne njih pooblaščenci denarja zahtevati od Jednote, marveč se morajo obrniti naravnost na vladnega oskrbnika, ki nadzoruje ta denar. Prosim torej vse prizadete stranke, da naj to vpoštevajo in naj me ne nadlegujejo s pisanjem v tem oziru, kajti dovolj je, ako moram odgovarjati dedičem v stari kraj. Kakor hitro bom izvedel, da bo vlada pripravljena denar izplačati, hočem takoj poročati v "Glasilu", do tedaj pa naj se za vsa nadaljna pojasnila in informacije piše na: "Alien Property Custodian, Insurance Division, 16th & P. Sts., Washington, D. C.

Z bratskim pozdravom,

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Glavni urad, 20. nov. 1919.

Pismo iz stare domovine.

Rojakinja Marija Venišnik v Jolietu, Ill., je prejela te dni od č. g. župnika v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah na Štajerskem, sledeče zanimivo pismo:

Šmarjeta pri Rimskih Toplicah,
26. X. 19.

Velespoštovana gospa!

Dne 17. avgusta se je po prejšnjem oznanilu v cerkvi razdelila obleka in druge prav potrebne in koristne reči med najbolj ubožne farane. To Vam je bilo veselja in tudi prošenj: meni... meni še... V cerkvi smo zmolili za blage darovatelje molitev, v Lurdu se je služila sv. maša.

Pa zares! To delo usmiljenja amerikanskih Slovencev je kakor delo svetopisemske Tabite! Je med vso grozoto svetovne vojske svetel utrinek krščanske ljubezni. Vojska je zatrla skoro vsako ljubezen do bližnjega — vse je hotelo hitro obogateti, cene so šle skokoma kviško.

Sedaj smo v prosti Jugoslaviji. 28. oktobra 1918 se je porodila. Začetkom so bile vse stranke združene, klerikalci, liberalci in socialni demokratje. Proklamirali so ujedinjenje vseh treh plemen Jugoslovanov, Slovencev, Hrvatov in Srbov. Države pa niso imenovali Jugoslavija, ampak državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, na kratko: Država SHS.

Dolgo pa se stranke niso sporazumevale; kmalu je prišla demokratsko-socialistična vlada, potem neprimerno dolga kriza in sedaj zopet ista vlada.

Draginja pa je zopet še huje poskočila. Po razsulu Avstrije je bilo n. pr. usnje nekaj dni po 22 K en 1 klg, kmalu se je cena zopet dvignila na 60 K itd., zdaj nad 200 K; meso je bilo med vojsko po 7 K, o Veliki noči po 16 K, zdaj po 12 K., cuker dosedaj po 7 K, zdaj naenkrat po 12 K.

21., 22. maja so zaštrajkali železničarji (soc. dem.), stavka ni uspela. Imeli so svoje krempl̆je vmes Italijani, da bi zasedli Slovenijo, ko bi nastali nemiri. Od 8. oktobra štrajkajo črkostavci; sedaj že ne dobivamo 14 dni nobenih časnikov.

Stavijo pretirane zahteve, da jim lastniki tiskarn ne morejo ugoditi. Prišli bi po svojih zahtevah stavci na leto najmanj od 18,000 do 24,000 kron, pa tudi do 30,000 kron. Kajne, to je nezaslišano?

Koncem oktobra obišče regent prestolonaslednik Slovenijo, Ljubljano, Maribor, Celje, Žalec, Vransko itd.

O naših domačih dogodkih omenim, da je dne 24. avgusta g. nadučitelj Pečar umrl. Zadela ga je kap. Štirinajst dni ni mogel govoriti. Bil je dvakrat spreviden. Njegov sin, g. Leopold P., se je oženil. Sedaj je na postaji v Šoštanju.

Sadja je bilo letos precej, 1 l jabolčnika že prodajajo po 5 K., vina bo zelo malo, ker vedno dežuje in grozdje zelo gnije. Kavno sedaj, 20.—26. okt. najbolj trgajo.

Še enkrat zahvalim v imenu obdarovancev Vas, vse blage in požrtvovalne gospe in gospodične pri Rdečem križu. Bog vsem obilno povrni!

Da ne pozabim še sporočiti o vpokojenem župniku g. Janžeku. Hvala Bogu! čvrstega zdravja so in imajo po nedeljah in praznikih še drugo opravilo, da je vsem okoličanom s tem močno postreženo.

Tudi Tončka je zdrava. Stari Purg je umrl.

Se Vam klanjam vdani

Franc Trop,
župnik.

Novi koledar.

Cleveland, Ohio. — V našem mestu se je pričelo gibanje za sestavo novega "Liberty" koledarja. Leto naj bi štelo 13 mesecev po 28 dni. Novoletni dan naj bi bil povsem sam zase, tako tudi posebni dan prestopnega leta. Ta dva dneva bi se ne prištevalo k nobenemu mesecu.

Novi, oziroma 13. mesec bi se pridejalo med februar in marc, ter nazivalo s "Svobodo" (Liberty).

Dnevi v tednu bi bili na podlagi tega koledarja tekom celega leta kakor sledi:

Ponedeljek	1.	8	15.	22.
Torek	2.	9.	16.	23.
Sreda	3.	10.	17.	24.
Četrtek	4.	11.	18.	25.
Petek	5.	12.	19.	26.
Sobota	6.	13.	20.	27.
Nedelja	7.	14.	21.	28.

Cenjeni sobrat! Cenjena sosestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

DRUGO BERILO ZA OBČE LJUDSKE ŠOLE.

Sestavil dr. prof. A. De Micheli. Založil Licinio Cappeli.

Stvar slovenskih učiteljskih organizacij je, da se pobavijo temeljito s pričujočim delom in z njega duševnim očetom. Zadeva šolskih učnih knjig pa ni izključno stanovska reč, ampak je problem, ki zanima tudi široko javnost, ker sta vzgoja in pouk mladine, najdražje lasti narodove, stvari, nad katerima mora čuvati s paznim očesom narod sam in ne samo posamezniki. Zato izpregovorimo par besed v političkem dnevniku o "nepričakovanem in nezaželjenem daru", ki ga je poklonil v teh dneh slovenskemu narodu in njegovi mladeži posebej, g. ravnatelj idrijske realke prof. dr. A. De Micheli. Mimogredé naj omenimo, da bi bilo morda še najpravičneje in najdostojne, če bi se lotil te zadeve katerisikolibodi list za humor in satiro. Tega, žal, v Trstu še ne premoremo; potem je menda zaradi razmer in časa, v kterem živimo, rajši porabimo drugod; prilike je menda povsod dovolj, nego pa da bi ga zapravljali na tako brezmiselen način. Pobaviti se hočemo torej z delom g. profesorja resno, ker smo resni ljudje, navajeni gledati v svet z jasnim pogledom in presojati lastne moči s pravično mero. —

Prvo vprašanje, ko smo prelistali novo šolsko knjigo, je bilo: Kaj je hotel pisatelj, če ga smemo tako imenovati, s tem svojim delom? Ali nam je mislil podati kaj dobrega (o boljšem in najboljšem molčimo!), ki bi bilo koristno za našo mladino? Ali je pa hotel samo za silo zamašiti vrzel, ki je nastala na tem polju vsled zadnjih političnih izprememb? Odgovor je povsod negativen. Njegova učna knjiga je tako zmašilo, ki bi ga ne zaslužil niti najprimitivnejši narod centralne Afrike, kamoli mi Slovenci, ki nismo storili na kulturnem polju šele prvih korakov, ampak pogumno in trdno gremo po svetli cesti omike in napredka sredi med drugimi narodi k idealu človeštva, ki je; popolnost! O tem se je lahko prepričal g. profesor sam na lastne oči, ko je listal po slovenskih šolskih knjigah, ki so bile v rabi pri nas tik do onega hipa, ko se mu je zahotelo kulturnega dela med nami. In listal je po njih res pridno, a uspeh tega listanja leži pred nami; in v resnici ne pretiravamo, če trdimo, da nas vsakokrat, ko pogledamo delo De Michelija, kar strese od groze in sramu. Kaj se je primerilo našim štirim strokovnjakom-poštenjakom: Josinu, Ganglu, Schreinerju in Hubadu? Večletni trud in delo njihovo je dr. De Micheli tako zmrcvaril in raznesel na vse vetrove, da bi se obrnil v grobu od fizičnega neugodja najzakrknjenejši sovražnik lepe knjige, če bi bil primoran pobaviti se z njegovim delom. Pisatelj je res črpal iz solidnega njihovega dela, ali pri tem je pozabil, de sta metodiška dispozicija in snovna grupacija Josin-Ganglovega "Drugega berila" čisto drugačni, nego pa oni Schreiner-Hubadove "Čitanke". On sam se je hotel postaviti sicer tudi na čisto samosvoje stališče, grupiral je berilne sestavke po nekakem časovnem redu, tako da bi moral začeti učitelj obravnavanje učne snovi v začetku šolskega leta na prvih straneh in bi se potem polagoma prerival od meseca do meseca vedno naprej, ter dospel ob koncu leta do zadnjih strani nepreobširne čitanke. Ali tudi tu je pisatelj temeljito pogorel, ker se ne najbrž potrudil niti toliko, da bi bil pri vsakem sestavku posebej določil, kam naj spada; ali v jesensko, ali zimsko, pomladansko ali poletno rubriko! To bodo čisto natančno dognali in dokazali učitelji-strokovnjaki, ki si bodo knjigo gotovo temeljito ogledali od vseh strani, preden jo vpeljejo v šolo. Dognali bodo pri tem marsikaj smešnega a tudi čudnega. Razni sestavki, pobrani iz prej omenjenih beril, nimajo na koncu nobenega znamenja, ki bi nas poučilo o viru. Danes smemo zahtevati od vsakega človeka, da ne prodaja tujega blaga za svoje! Potem smo zasledili tudi berilca, ki jasno kažejo, da so nastala iz posameznih stavkov, oklešćenih in prenarejenih, enoinsto snov obdelujočih berilnih sestavkov prejšnjih učnih knjig. Pri tem delu, sumimo, so bili soudeleženi ljudje slovenskega rodu, ki pa ne poznajo dobro svojega jezika. Nekatere korekture k popolnoma pretiskanim sestavkom nas tudi navajajo k tej misli. Dalje imamo tretje vrste beril, ki so pisana, snovno sicer zelo neokretno, a jezikovno precej pravilno a niso zopet podpisana, kakor da se jih avtor sramuje. Ne vemo, zakaj? Končno imamo berilne sestavke iz peresa Italijana, ki lomi neke vrste "kanibalske" slovenščine in ki izborno karakterizirajo vso "učiteljsko in filološko" sposobnost človeka, ki jih je spisal. — Vrhunec vsega pa dosega pesem "Na vrtu," katere avtor je, kako kažejo spodaj postavljene inicijalke ,sam gosp. profesor dr. A. De Micheli. "Pesniški" produkti našega skromnega in ponižnega Blaža Bevka so prava malenkost proti liričnemu razmahu tega "umotvora", ki gahočemo kasneje ponatisniti v celoti.

O jezikovni strani "Drugega berila" bi pa lahko spisali debelo razpravo. Naj primitivnejša slovniška pravila, ki morajo biti znana csemletnemu otroku, so za gospoda, oziroma gospode avtorje španske vasi, do katerih se še niso potruditi. In človek, ki hoče pisati šolsko knjigo, mora jezik obvladati vsaj toliko, da zna povedati svoje misli v pravilni in tudi — lepi, povsem umetniški obliki. — to je pa zahteva denašnjih dni! Krparjev šolska, knjiga ne trpi; ti so kvečjemu za domačo, privatno porabo. Naj navedemo nekaj primerov, ki se vam slučajno pri roki: Iz sestavka "Kraljeva družina": Kralja ni bilo; toda Viktor Emanuel III. se je bojeval s svojimi hrabrimi italijanski vojaki v Trentu za razširiti in ediniti domovino. Iz sestavka: "Kralj v vojski": Zajutrkuje kamor pride: bodi si v avtomobilu, v kmečki krčmi ali planinski koči, ja tudi na travi sedeč kakor **priprosti** človek. — Nekoliko niže govori o "**šunki**". Iz sestavka "Hvaležnost": Franc ne zaničuje (!) **prijateljstvo** ubogega i. t. d. Istotam: ...ker ve, da ni nobena zasluga biti bogat, ampak prava zasluga je, priden in dober **biti**. Iz sestavka "Kraljeva družina": Ona lepa gospa je bila v resnici italijanska Helena z sinovi princom **Umbert**, princezinja **Jolanda, Mafalda, Ivanka, Marija**. Takih in enakih reči je v knjigi na grmade. Seveda jih ni zagrešil stavec Spazzalove tiskarne, na katerega je hotel zvaliti vso krivdo g. ravnatelj De Micheli v svojem "Poslanem" v "Edinosti" z dne 16. okt. t. l. štev. 283. Tudi glede vejic, ki ne stoje skoraj nikjer na pravem mestu, moramo resno dvomiti, kdo jih ne zna prav postavljati: ali stavec, ali avtor? Vsekakor je stavec postavil čisto vestno in točno vsa ona berila, ki so bila enako vestno prepisana; če ni morda prejel v roke že tiskanega in iz starih knjig iztrganega čtiva! Pri pesmih naj konštatiramo samo dvoje: Včasih so uvrščene na pametno mesto, drugič razmetame semintja, kamor jih je butnil slučajen sunek nervozne roke; moderni človek piše v pesmi veliko začetnico le takrat, kadar prične v resnici nov odstavek. Tu pa imaš uporabljeno oboje načelo, kakor je že kanilo in kakor je bilo storjeno v praviru. Tudi tu opažamo, kakor tudi druge, vso ono veliko površnost in lahkomiselnost, s katero je opravjal sestavljalec svoje delo. Ker smo že pri pesmih, naj citiramo še najnovejši "umotvor" na slovenskem Parnasu, o katerem smo že prej govorili:

Na vrtu.

Mati in Damjanka
S punčko se igrali, (?)
Sladko se obe,
Glasno smejali,
Ne ve se kdo rajši, (?)
Al mati ali hči.

S (!) drevesa na enkrat
En (!) ptič odleti,
Damjanka se strese
In punčko izpusti.

Tedaj se jokali,
Ne ve se kdo huje,
Ali mati ali hči.
Tolazi se in smeje,
No hitro Damjanka
In mater objeje (!!)
Tako govori:

"Jaz nočem,
Da jočem (!!!)
Ker punčka si Ti".

A. D. M.

Tudi popravek v goriomenjenem "Poslanem" ne izpremeni ničesar na vsem. Kaj naj rečemo k temu? Bog nam odpusti, če občutimo v tem hipu veliko, veliko usmiljenje do... No, pustimo to, in oglejmo si končno še sestavek na strani 85., ki govori o Italiji. Obsega točno pet tiskanih vrstic in se glasi:

Lepa pokrajina.

Italija je ena izmed najznamenitejših pokrajin vsled lepih mest, jesnega neba, prijetnega podnebja, rodovitne zemlje in različnih pridelkov. Vsled svoje lepote in bogatosti, je bila že od nekdaj močno obljudena in lahko rečemo **da je bila do danes žrtev tujcev.**

Na koncu smo! Ako ni vedel pisatelj tega sestavka drugega povedati nego samo to, potem bi si bil lahko prihranil še ta trud.

Da konečno situaciji primerno, naj pokažemo, kako izvrstno opazuje neki drug pisatelj življenje na cesti. Sestavek "Kraljeva družina: "Lep automobil je tekel hitro po prašni cesti. Naenkrat je **začel teči počasneje** in se je **ustavil**. Z težavo se je začel zopet **premikati**, toda **naredil je samo par korakov** i. t. d. To je ista stvar, kakor oni genijalni nasvet naj "popravljamo" črkostavca!! Toda to je že hvaležno polje za humorista in zato, zvesti svojim začetnim trditvam, zaključejemo.

Tržaška "Edinost."

Spomeniki iz habsburške dobe v Ljubljani. Neki primorski rodoljub toži iz Ljubljane: Še je tu v Ljubljani spominov iz našega avstrijsko-nemškega služenjstva, ki žalijo narodni čut onih, ki prihajajo v središče Slovenije na oddih in v pričakovanju, da dobe tu duševnega okrepila. Na Gradu čaka menda na povratek Karliča iz Švice spomenik, na katerom so — seveda v švabščini! — reproducirane z zlatimi črkami besede iz manifesta dd. 27. 7. 1914, s katerimi je pokojni Fran Josip hotel zakriti svoje sovraštvo do Slovanov potem, ko je že od Krimske vojne sem neprenehoma izzival Rusijo in naše ruske krvne sobrate. — Na "Narodnem domu" in na bližnjih hišah bleste še vedno zelene tablice z belimi napisi "Franc Jožefova cesta". — Na vhodnih vratih deželne vlade Slovenije se lahko še vedno čita na steklu pozlačeni napis :"Aufgang zum k. k. Landespraesidium — I. Stock." — Na hiši veletrgovine Fran Devenda na vogalu Cojzove ulice z Emonsko cesto se smehlja še vedno zelena ulična tabla z napisom: "Nadvojvode Evgena (!!) cesta." — V "deželnem dvorcu" je čitati še vedno II. Stock; istotako pri orožniškem poveljstvu na Bleiweisovi cesti. — Vse to so same malenkosti — morda za Ljubljano! Kako vse drugače so pomedli Italijani z vsemi takimi habsburškimi spomeniki po primorskih krajih! — Pa še nekaj! Nekateri uradniki iz zasedenega ozemlja Kranjske, ki ne znajo laškega, dopisujejo z deželnimi oblasti v Trstu v nemščini tudi brez kakega višega ukaza in s tem ne zapostavljajo samo našega jezika, temveč vzbujalo tudi pri sedanjih gospodarjih zelo neugodne misli o nas ter jih naravnost vzpodbujajo k preziranju našega jezika. Čemu naj bi se drugi učili naše besede, če je ne rabimo in spoštujemo sami!? — Proč s temi spomini iz avstrijskega suženjstva!

Tržaške srednje šole dobe druga imena. Izredni tržaški komisar je odredil, da se imena tržaških srednjih šol izpremene in sicer: Občinska višja gimnazija Dante Alighieri v "občinsko licejsko gimnazijo Dante Alighieri"; občinska višja gimnazija Francesco Petrarca v "občinsko licejsko gimnazijo Francesco Petrarca"; občinska višja realna šola na Acquedottu v "občinski tehniški zavod Galileo Galilei"; občinska višja realna šola pri Sv. Jakobu v "občinski tehniški zavod Leonardo da Vinci"; I. občinski ženski licej v "občinski ženski licej Giosue Carducci"; II. občinski ženski licej v "občinski ženski licej Riccardo Pitteri." Licejska gimnazija bo imela dva tečaja in sicer gimnazijo (prvih 5 let) in licej (zadnja tri leta; ravnatelji licejskih gimnazij in tehniških zavodov (realk) se bodo nazivali prezidenti (presidi).

Kako je v Gorici. "Era Nuova" je objavila pred nedavnim po Colajannijevi "Rivisti popolare" pismo nekega Goričana, ki je živel dalje časa v prognanstvu. Pisec v svojem pismu zelo ostro graja razmere v Gorici, napada bivšo laško liberalno stranko, kateri očita, da nadaljuje politiko, kakor jo je vodila pod Habsburžani, in pravi: "In kakor bi ne bilo dovolj, da liberalna stranka zadržuje politično emancipacijo, je tu še skupina uradnikov, ki nam jo je zapustil Kobarid. V uradih se ni izpremenilo nič drugega kot da se je slika Franca Jožefa ali pa zadnjega Karlčka zamenila s sliko Viktorja Emanuela III., in uradniki, ki so prisegali zvestobo prvemu in drugemu, govore sedaj vse najlepše o tretjem, ki je postal njihov novi gospodar klede plač. Oni črnorumeni možaki natezajo sedaj italijansko zastavo na oni nevredni drog, ki je še včeraj nosil njihovo sveto habsburško zastavo. Tu se ni izpremenilo nič, avstrijski vohuni iz let 1914. do 1918. so vsi na svojih mestih kakor pred vojno. Deželni komisar je novi komendator dr. Anton Pettarin, ki je leta 1915. nosil uniformo c. kr. poročnika, izvrševal rekvizicije po Furlaniji in nabiral mladeniče za zbor "mladostrelcev", ter jih z vnemo vadil v Italijanom in neodrešenim prostoveljcem, ki so se borili ob Soči. Tega novega komendatorja je rešil za Italijo njegov najboljši prijatelj, Jurij Bombig, načelnik liberalne stranke in goriški župan, ki je hotel da bi mu bil drug v komendatorstvu. V trgovinski zbornici so prejšnji bebci, ki jih vodi tajnik, kateri je znal na leto spraviti v žep za plačo in komisije tepo svoto 36 tisoč kron, ki se mu danes zamenjavajo v italijanske lire. Kobarid je pustil v zbornici kot obrtnega nadzornika inženirja Pensa, ki je dan poraza plačeval šampanjec v proslavo avstrijske zmage in voščil "sramotni Italiji" smrt nesramne izdajalke. Ta človek — vsaj kakor se govori — bo baje imenovan za obrtnega nadzornika za vso Julijsko Benečijo. Taki so današnji in jutrišnji ljudje, ki bodo po volji kr. vlade krojili usodo naše Gorice, odrešene za Italijo. Na drugi strani pa so vojaške oblasti storile težke pogreške. Njihovo delovanje, ki se je imenovalo spravljivo, ni bilo nič drugega kot žalitev pravih italijanskih državljanov. General Pavlini je dajal prednost plemenitim damam žaltavega avstrijskega plemstva ter jih sprejemal in dal obnoviti njihove palače in vrtove, ki so jih večinoma že obnovili Avstrijci leta 1918." — "Era Nuova" pripominja k tem izvajanjem: "Obtožbe v tem pismu so težke in imajo tem večjo veljavo odtod, ker mora čv. Colajanni, da se je odločil za njih objavo, poznati obtožitelja kot verodostojno osebo. V resnici pa nas te obtožbe nepresenečajo, ker se enake stvari dogajalo tudi drugje, ne pa samo v Gorici. Vendar pa pričakujemo pojasnil višjih oblasti." — Mi pa ne pripominjamo ničesar in ne pričakujemo ničesar.

Preselitev urada za potne liste. Urad za potne liste (Ufficio Passaporti) se je preselil iz poslopja generalnega civilnega komisarijata v pritličje prostorov bivšega policijskega ravnateljstva v Trstu v ulici 30. oktobra.

Srčne pozdrave pošiljajo vsem prijateljem in znancem Mirko Miklavič, učitelj v Škednju, Josip Schweitzer, postaje načelnik v Sv. Soboti, in Matej Polonijo, škofijski kancler v Krku. Njihov naslov je: Tresnuraghes, Sardinija. —

Dr. Trumbić odgodil svoj odhod v Pariz.

Belgrad, 18. okt. "Riječ SHS" piše, da ostane mister dr. Trumbić v novem socijalnodemokratskem kabinetu; dr. Trumbić je odgodil svoj odhod v Pariz, dokler ne prinese vlada svojega odloka o podpisu mirovne pogodbe z Avstrijo.

Ureditev valute.

Belgrad, 1. nov. Finančni odbor je razpravljal o ureditvi naše valute. V splošnem prevladuje mnenje, da se imajo naši kronski bankovci kolkovati s posebnimi znamkami, najkasneje do meseca decembra t. l. pa zamenjati za dinarje.

Ako nameravate poslati DENAR v Slovenijo, na Hrvatsko, ali kateriKoli kraj JUGOSLAVIJE

obrnite se preje za nasvet **na našo banko.** Mi vam bomo to preskrbeli po

najnižji ceni točno in zanesljivo

Današnje cene kronam za Jugoslavijo so

K 100	. .	$ 1.50
K 200	. .	$ 3.00
K 300	. .	$ 4.40
K 500	. .	$ 7.40
K 1.000	. .	$ 14.00
K 2.000	. .	$ 28.00
K 3.000	. .	$ 41.00
K 5.000	. .	$ 65.00
K 10.000	. .	$130.00

Denar pošiljamo, ali po pošti, s posedovanjem zanesljivih bank, ali po kablju (brzojavu.) — Cene po kablju so jednake, izjemši male pristojbine za kabelj.

Mi izdajamo tudi čeke na Prvo Hrvatsko Stedionico v Zagrebu. Ček lahko pošljete Vi sami s pismom vred določeni osebi. To je zelo priporočljivo. Stranka dobi zunaj polno svoto brez odbitka izplačano ko menja naš ček.

Ako živite izven našega mesta in nameravate **poslati denarje v staro domovino** pišite nam preje za ceno, ali pa izpolnite doljni kupon. Žal Vam ne bo, ker boste gotovo že na kurzu, ali pri ceni nekaj prihranili.

Naše cene kron so kakor znano najnižje.

Izpolnite ta kupon in pošljite nam v pismu:

State Commercial and Savings Bank, 1935-37 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Ime in naslov pošiljatelja .....

.....

.....

Znesek v dolarjih .....

Znesek v kronah .....

Ime prejemnika .....

Naslov (vas, selo,) in pošta .....

.....

.....

Naša banka je državna banka, torej pod nadzorstvom in kontrolo vlade. Vsled tega se ni treba nikomur bati, da denar ne bo prišel sigurno na svosvoje mesto.

URADNE URE:

Odprto sleherni dan od 8:30 do 10 ure zvečer, tako je banka tudi odprta vsak dan od 7ih do 8ih zvečer; ob **ponedeljkih** in **sobotah** pa od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah imamo uradne ure od 10. do 12. dop.

Dopisujemo v slovenskem in hrvatskem jeziku,

State Commercial and Savings Bank

1935-37 Milwaukee Av.

blizu Western Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS

SPLIT OB OBLETNICI OSVOBODITVE.

Split, 2. nov. — Občina mesta Splita je izdala 27. oktobra nastopni proglas: "Meščani jugoslovanskega Splita! Danes se izpolnjuje obletnica onega svetlega dne, ko se je sesedel stoletni tiran našega naroda pod težo pradedovskih grehov in vsled nezmožnega vodstva svojih izmozganih voditeljev pod neodoljivimi udarci nesmrtnih čet, ki so od Kajmakčalana do Belgrada hitele od zmage do zmage, osramočen in poražen, in z drhtečimi ustnami priznal zatiranim narodom svobodo, osuplo gledajoč, kako se bliža Donavi pravnuk Črnega Jurja, za njim pa nepregledne čete Šumadincev, Bosancev, Ličanov, Vojvodincev in Dalmatincev. Gledal je in se vpraševal, ali ni bila vsa Srbija pokopana leta 1915? Ali so vsi njeni mrtveci od Donave do Jadrana vstali iz svojih grobov? Obrnil je pogled na doslej svoje narode, a čul je eno edino zmagovito pesem, ki so jo pevali njegovi narodi od Sudetov do Lovčena, pesem svobode in rušenja spon. Naš jugoslovanski narod, ki ga je v prošlosti nevednega, varanega in nahujskanega vsled vere in imena, zatiral in na čigar brezprimerni hrabrosti je zidal svojo moč, je prestal v tej vojni nezaslišno mučeništvo in pokazal navzlic morju krvi in šumi vešal nezlomljivo voljo po svobodi. Ves zedinjeni narod iz vseh južnih pokrajin bivše monarhije je v Zagrebu po svojih predstavnikih izrekel zgodovinsko besedo ,da je vez med njim in monarhijo ter habsburško dinastijo pretrgana. Na mučnem potu našega naroda od robstva k svobodi in zedinjenju se danes ustavimo, da ogledamo obal, od katere smo onega dne odrinili, da napolnimo srce z novimi silami za daljni pot, ki nas čaka. Napolnimo še enkrat srca s sijajem onega svetlega dne in verujmo, da se ves jugoslovanski narod, vsak košček naše zemlje, ki je onega dne zagledal solnce svobode, ne pomiri prej, dokler ga zopet v vsem sijaju ne ugleda. Spominjajmo se ta dan vseh boli in vsega zla, vseh verig in žrtev preteklosti in složno ter odločno sklenimo, da se s tolikimi mukami priborjeni svobodi mora nemudoma ma zgraditi dostojen hram v edinstveni, silni in demokratski Jugoslaviji. — Split, 29. oktobra 1919. — Predstojnik občine: Dr. Ivo Turtaglia."

Vesnić odstopi? Belgrad, 1. nov. "Pravda" poroča iz Pariza, da namerava dr. Vesnič predložiti ostavko kot delegat na mirovni konferenci, in sicer za to, ker mu je vlada odbila prošnjo za dopust.

Nagrada za nove šolske knjige. Agencija Stefani poroča, da je razpisala italijanska vlada več nagrad za sestavo novih šolskih knjig za zasedeno ozemlje. Posebna komisija v "osrednjem uradu za nove provincije", ki je pregledala predložena dela, je določila najboljšim nagrade v skupnem znesku 12.000 lir. Nagrajene so bile knjige, spisane v italijanskem, nemškem, slovenskem in hrvatskem jeziku. — Tako Stefani. Radovedni smo res, kako neki je presojala Slovenske in hrvatske šolske knjige ona komisija v Rimu. (Zaplenjeno.) Ker nam je znano, da se doslej ni lotil "spisavanja" slovenskih šolskih knjig nihče drug kot ravnatelj idrijske realke dr. De Micheli, in ker so bile nagrajene tudi slovenske knjige, je bilo potemtakem nagrajeno tudi njegovo "delo". Kakšne so te knjige, je pokazala ocena v predzadnji nedeljski "Edinosti", ki je bila še vse preblaga. Sedaj naj pa zaključurjemo od knjig na "pisca", od "pisca" na nagrado, od nagrade na ocenjevalno komisijo, ali narobe, moramo reči in priznati, da so vredni drug drugega: (Zaplenjeno.)

Nočni napad na tiskarno "Pučkega Prijatelja" v Pazinu. Iz Pazina nam sporočajo: Tudi naš narod v Pazinu je dobil v noči od 31. oktobra na 1. novembra t. l. dokaz znane kulture nekaterih naših nasprotnikov. Neznani razbojniki so ponoči vdrli v tiskarno Tiskovnega društva, v kateri se malo časa sem tiska edini hrvatski list v Istri, skromni "Pučki Prijatelj", ter so s svojim vandalskim dejanjem napravili tiskarni okoli stotisoč škode. Zelo se poškodovali veliki in mali stroj, razmetali po tleh in deloma poškodovali, pokvarili cele omare tiskovnih črk. Skozi okna se pometali vso silo papirja, skoraj ves tiskani novi hrvatski molitvenik za mladino. S silo so odprli predale pisalne mize upravitelja tiskarne in uradnike lista mučili razne rokopise, knjige, beleške, razlili črnilo po tleh in po papirju. Ukradli so uredništveni pisalni stroj, razbili svetiljke itd. Ni dostojno, gabi se nam, ali vendar moramo omeniti tudi še to; pustili so nam tudi svoje posetnico, namreč s črnilom so napisali na zid: "Perche si ricordino degli italiani." ("Da se boste spominjali Italijanov!"), blizu tega napisa pa so pustili svoje človeško — — — — blato!!! — Zjutraj je politična komisija proględala tiskarno, vzela stvar na zapisnik in obljubila nadaljno preiskavo. — Jutri pričakujemo sodno komisijo. Seveda "Puški Prijatelj" zaradi tega prihodnji petek ne izide. List bo zopet redno izhajal, kakor hitro popravimo stroj in uredimo tiskarno, ako se zopet na prigodi kaj, o čemer že čujemo nekaj. Ako bo kaj novega, sporočimo. — Tako je torej tudi "Pučkega Prijatelja" zadela enaka usoda, kakor naš list. Vsakakor znamenje — kulture in civilizacije! Več pač ni treba reči. — Tržaška "Edinost".

Čehi zbero en milijon za češke šole na Dunaju! Po mirovni pogodbi bi moralo dunajsko mesto samo skrbeti za češke šole na Dunaju, kjer živi okoli 300.000 Čehov. Dunajski Nemci pa niso hoteli izpolniti zahtev pogodbe in zato so češki otroci na Dunaju stavkali. Da bi pa pokazali pred svetom svojo resno voljo, skrbeti za narodno vzgojo svojih otrok na Dunaju, zbero te dni **en milijon** samo za češke šole na Dunaju. To bo najizdatnejši protest proti Dunajčanom. Zbirka je že dosegla pol milijona. Zopet dajejo Čehi sijajen zgled nam Slovencem, kako je treba skrbeti za kulturni napredek celokupnega naroda!

Tiskarska stavka v Sloveniji.

Tiskarska stavka v Sloveniji traja dalje. Ne izhaja seveda noben list, a v nadomestilo izdaja "Konsorcij slovenskih dnevnikov po obsegu neznaten listič pod imenom "Novice", ki bo izhajal "po možnosti" vsako sredo in soboto in se tiska v M. Hrovatinovi tiskarni v Ljubljani. "Novice" označajo zahteve osobja kot pretirane in absolutno nesprejemljive tér opozarjajo občinstvo, da bo treba potrpeti **"nekaj tednov in tudi nekaj mesecev!** Tiskarne da se morajo itak že boriti z neprilikami, ker morajo večino tiskarskih potrebščin uvažati iz inozemstva in je na vse uvedena visoka carina. Ako sprejmemo sedanje zahteve pomočništva, pišejo "Novice", ne uničimo le slovenskega tiskarstva, temveč pademo kulturno Slovenci najmanj za 50 let nazaj. Časopisi ne bodo mogli izhajati, slovenske knjige so že sedaj silno drage. Če se ugodi zahtevano zvišanje, pa bude naravnost strašno. Kje zmore ubog oče za ljudskošolskega otroka K100'— do K 200'—, kje dijak K 500'— do K 1000'— samo za knjige! — Strokovni, znanstveni in leposlovni listi bodo morali prenehati, saj se že sedaj vedno borijo za obstoj. Toliko novih srednjih šol in tudi univerzo smo dobili, pa kaj bo pomagalo vse to, če ne bo knjig! In strokovne knjige so že sedaj tako drage, da jih mnogi niti kupiti ne morejo, kako pa šele, če bodo morale biti še enkrat dražje? Slovenska kultura bo pokopana, importirala pa se bo tuja, predvsem nemška, ki bo hujše suženjstvo za slovenski narod, kakor pa je bilo prej politično. Kdor ima količkaj treznega poudarka in objektivne sodbe, prizna, da so zahteve tiskarjev ne le pretirane, temveč tudi za ves slovenski narod kulturno in politično pogubonosne. — Jutri povemo pa, kako govore delavci v strokovnem listu "Hrvatski Tipograf" — da se boste čuli obe plati zvona. Potem naj bo sodila jevnost. Toliko na pravimo že danes: v teh hipih, ko bi morali biti listi glasniki in gromovniki naroda, je ta stavka naravnost nesreča, in grozna odgovornost pade na tiste, ki bodo spoznani za krivce.

Zakaj je vstopil Biankini v vlado.

Belgrad, 18. okt. Govori se, da je Biankini vstopil v vlado zaradi nekaterih razlogov zunanje politike. Čeravno se je v začetku ministrske krize trdilo, da vstopi v novo vlado dr. Tresić-Pavičić, je danes ta trditev vedno bolj negotova. V kratkem se izpolni ministrska kriza in ob tej priliki se izvrši tudi obnovitev.

Dobar liniment.

Menda ni potreba posebej in tolmačiti kako priporočljivo je imeti na roki stekleničo dobrega linimenta za zunanjo vporabo v slučaju hude potrebe — in tukaj ni nobenega boljšega za te reči kakor

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje), ki je znano kot jak sovražnik proti vsem lokalnim trganjem in bolečinam. Priporočljivo je za revmatizem, lumbago, sajatiko, proti oteklinam, bolečinam v križu ali otrpljenju udov in mišičevja. Na prodaj v vseh lekarnah. Cene 50c in 2c davka ali 80c in 3c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POZOR ROJAKI!

Kogar veseli kupiti farmo, naj takoj piše za pojasnilo in naj meni naznani, kako farmo si želi kupiti.

Jaz imam na prodaj več farm od 40 do 1200 akrov velike. Jaz imam gotovo farmo na prodaj, kakoršno si želite kupiti s poslopjem, da kar lahko začnete kmetovati.

Prodajam farme in neobdelano zemljo po nizki ceni in na lahke odplačilne obroke.

Ne kupite nikjer farme, dokler si ne ogledate farm, katere imam jaz na prodaj. Če to storite, si boste gotovo prihranili precej denarja. Pišite na naslov:

Ignac Česnik, Willard. Wis.

USTAVITE BOLEČINE!

Takoj vam bodo prešle bolečine če vpoštevate "Saint-John's Liniment". Revmatizem je samo bolečina. Niti pri enem izmed pet desetih se ne zahteva notranjega zdravljenja. Ne iščite zdravil v lekarnah! Odpravite takoj bolečine. Nadrgnite se z izbornim St. John's linimentom kjer vas boli, in takoj vam bo odleglo. Ta liniment zatre bolečine; je najboljše zdravilo za revmatizem, ki vedno pomaga ne da bi vas skelela koža. Pišite nam in pošljite en dolar za eno steklenico "St. John's Liniment"; na mah se boste oprostili bolečin revmatizma ter okorelosti. St. John's liniment je istotako fino zdravilo za: hrbtobol, glavobol, nevralzijo, izpahke, otekline, pleuro, katar in druge slične bolezni. Mi vam jamčimo da boste zadovoljni, ali vam pa vrnemo denar. Pošljite naročilo z denarjem na: **Chemical Supply Co., Dept. B., 425 — 1st Ave., New York City.**

KOLEDARJI.

Naročite si moj veliki stenski koledar sedaj in pošljite ga svojcem v staro domovino.

Jaz sem že poslal nekaj koledarjev v domovino še meseca septembra in en mesec pozneje sem prejel zahvalna pisma da so prejeli koledarje v redu in nepoškodovane. Poleg tega sem prejel tudi več prošenj od drugih, ki me prosijo zanje; to je dokaz, da pošta v domovino redno posluje in da so koledarji za rojake v stari domovini zanimivi.

Naročite jih tudi zase, ker sedaj je še čas; kako dolgo bo trajala zaloga, še ne vem; pošiljam jih pa redno v velikem številu.

Ti krasni stenski koledarji so vredni mnogo več kakor vas stanejo in sicer samo 24c en komad bodisi za tukaj, ali za staro domovino. Delajte vedno točne naslove. Pošljite denar, poštne znamke, ali poštno nakaznico na

Anton Grdina,
1053 East 62 Str. Cleveland, O.

KUPI SE

Ant. Janežičev nemško slovenski besednjak, katerega je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Kdor ga ima, bodisi že novega, ali rabljenega, naj naznani ceno: **Uredništvu Glasila K. S. K. Jednote, 1951 W. 22. Place, Chicago, Illinois.**

PATENTI

KNJIGA ZASTONJ

Pišite po Slovensko knjigo, katera vsebuje vse potrebne podatke o iznajdbah in patentih. Pišite nam še danes in jaz vam pošljem

KNJIGO ZASTONJ

Jaz imam 30 let skušnje kot advokat za patente in v mojih rokah vaše stvari, ki jih želite patentirati dobe najboljšo pozornost. Pišite še danes v slovenskem jeziku vašemu advokatu na:

A. M. WILSON,
Registed Patent Attorney,
315 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

K 100 samo $1.80

Pošiljam denar po najnižjem dnevnem kurzu.

K. 1000—VELJA SEDAJ SAMO $16.00

Imam oblastveno dovoljenje za pošiljanje denarja od "Vlade in Federal Reserve Boarda".
Vse pošiljatve so garantirane.
Moje geslo je: "Točna in poštena postrežba".

JOSIP ZALAR, Joliet, Ill.

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška
MLEKARNA

1818 W. 22nd Street **Chicago, Illinois.**

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske chikaške naselbine.

Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.
Z velespoštovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

☞ Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorce gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

"$800.— UKRADENIH IZ KOVČEGA!"

Take žalostne novice čitamo skoro vsak dan v listih. Čemu niste bolj previdni s svojim, težko prisluženim denarjem? Najboljši in najbolj varen način za nošenje denarja je, poseben, nalašč zato narejeni denarni pas z imenom "Invisible". Glej sliko. Ta pas je narejen iz močnega neprodornega blaga; je jako prikladen, da ga lahko nosite na golem životu.

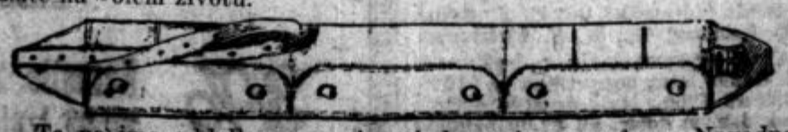

Ta pa ima oddelke za papirnati denar in za srebro. Navadna cena $1.50; ta mesec ga pa prodajemo samo po $1.00; sedem pasov stane $6.00. Kdor misli potovati v Evropo, bi moral imete en, ali več takih varnostnih pasov. Mi jamčimo, da boste zadovoljni. Ne odlašajte torej; ezrežite ta oglas, pripnite en papirnat dolar zraven in pošljite naročilo na:

ROYAL SALES CO, 137 Pitt St. Dept. 21, New York, N. Y.

Božič se bliža!

Razveselite svoje družine

v stari domovini. Pošljite jim, kolikor Vam mogoče. Ne pozabite, da za malo Vaših DOLARJEV bodo oni dobili dosti KRON.

Mi pošiljamo denar v vse kraje Jugoslavije najbrže, najsigurneje in po najbolj nizki ceni. Ker bo ta čas pošta zelo zaposlena, opozarjamo vse cenjene rojake, da naj pošiljejo denar čim preje, da ga bodo Vaši sorodniki dobili za Božič. Pišite za cenik.

ŽELITE LI POTOVATI V DOMOVINO

tedaj se obrnite na nas. Mi zastopamo vse parobrodne družbe, ter Vam dajemo prostor na najboljših in najhitrejših parnikih. Pišite nam za cene šifkart in kretanje (odlazek) parnikov. Vsa pojasnila dajemo v Vašem materinskem jeziku brezplačno. Pridite osebno, ali pišite takoj. Par vrstic po pošti vam bo doneslo z obratno pošto vsa zaželjena pojasnila.

JOHN NEMETH STATE BANK

1597 Second Ave., New York City

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj preje, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delajo špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilne uloge

po 3%

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavljajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam jih bodemo shranili brezplačno.

Poslopje, kjer so naši uradi, je naša lastnina. Odprto vsak dan izven nedelj in praznikov od 9. dop. do 3. pop.

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital $150.000.00. **Prebitek $360.000.00.**

Emil Bachman inc.

2107 So. Hamlin Ave.
CHICAGO, ILLINOIS.

Največja slovanska tvornica društvenih zastav, znakov, regalij, kap, uniform in drugih društv. potrebščin. Se toplo priporoča cenj. društvom K. S. K. J.

Poskusite enkrat s kakim naročilom pri nas in dobro boste postreženi.

EMIL BACHMAN INC. BADGES FLAGS BANNERS & CAPS

MINERS STATE BANK.

CHISHOLM, MINN.

S tem se vam naznanja, da nam je zopet mogoče pošiljati DENAR V VSE KRAJE JUGOSLOVANSKIH DRŽAV. Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ter jamčimo za vsako pošiljatev.

Dalje se vam priporočamo za hranilne uloge in vse druge bančne posle. Banka posluje pod strogim državnim nadzorstvom, in vaše uloge so pri nas absolutno varne.

Za pojasnila nam pišite v slovenščini.

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal **A. M. Dostojevski.** Prevel **Vladimir Levstik.**

(Nadaljevanje).

Tudi jed se mi je zdela precej zadostna. Jetniki so zatrjevali, da ji pri jetniških četah Evropske Rusije ni enake. O tem si ne lastim sodbe saj nisem bil tam. Vrhutega se je mnogim nudila možnost živeti ob lastni hrani. Funt govedine je bil pri nas nas po grošu, poleti samo po tri kopejke. Toda posebno hrano so dobivali samo tisti, ki so imeli zmerom denar, dočim je večina jetnišnice jedla državno. Sicer pa so jetniki, kadar so se hvalili s svojo hrano, govorili samo o kruhu, blagoslavljaje posebno to, da imamo skupen kruh, ne pa da bi se delil po teži. Tega so se silno bali če bi ga tehtali, bi bila tretjina ljudi lačna, dočim ga je bilo v družini za vse dovolj. Naš kruh je bil nekako posebno okusen in je slovel zaradi tega po vsem mestu. Njegovo dobroto so pripisovali srečni napravi ostrogovih krušnih peči. Jako neodlična pa je bila zeljna juha, ki so jo kuhali v skupnem kotlu ter jo naredko zakuhavali s kašo, tako da je bila vzlasti ob delavnikih vsa vodena in prazna. Mene je prestrašila v njej ogromna množina ščurkov; arestanti pa se nikakor niso menili za to.

Prve tri dni še nisem hodil na delo; tako so ravnali z vsakim novodošelcem, da je mogel odpočiti po dolgi poti. Toda že drugi dan sem moral iti iz ostroga, da so me vkovali. Moji okovi niso bili po predpisih, nego iz obročkov; arestanti so jim pravili "drobnoglasi". Nosili so se zunaj. Predpisani ostrožni okovi, ki so bili nalašč prisposobljeni za delo, niso sestojali iz obročkov, nego iz štirih železnih, skoraj prst debelih paličič, spojenih s tremi obročki. Oblačiti jih je bilo treba pod hlače. K srednjemu obročku si privezal jermen ter pričvrstil ta jermen na usnjati pas, ki smo ga nosili neposredno vrhu srajce.

Spominjam se še svojega prvega jutra v kasarni. V stražnici pri ostrogovih vratih je bil boben odbobnal zoro, in deset munit nato je pričel stražni podčastnik odpirati zapore. Jeli smo se dramiti. Ob mrkli svetlobi lojeve sveče so se dvigali arestanti s svojih ležišč, trepetaje od mraza. Večina jih je bila od spanja še molčeča in čemerna. Zehali so, raztezali se ter mršili svoja zaznamovana čela. Nekateri so se križali, a drugi so že začenjali prepir. Zatohlost je bila strašna. Sveži zimski zrak je planil skozi vrata, kakor hitro so jih odprli, ter splaval z gručami pare po kasarni. Arestanti so se zgnetli okrog veder z vodo; po vrsti so segali po zajemalnik, jemali vodo v usta ter se umivali roke in obraz iz ust. Vodo je pripravljal vodar že zvečer. V vsaki kasarni je bil po en arestant, ki ga je izbrala družina za domačo postrežbo. Imenoval se je parašnik in ni hodil na delo. Njegovo opravilo je bilo, da je gledal na snago kasarne, pomival in strgal pograde in pod, prinašal in izpraznjeval nočno vedro ter prinesel vsak dan dvoje veder sveže vode — zjutraj za umivanje, podnevi pa za pitje. Zaradi zajemalnika, ki je bil samo eden, so se nemudoma razvili prepiri

"Kam lezeš, mrcina!" je renčal mračen, dolginast arestant, suh, divji, z nekakimi čudnimi oboklinami na obriti glavi, suvaje tovariša, debelega in čokatega človeka z veselim, rdečim obrazom. "Počakaj!"

"Zakaj kričiš! Za čakanje pri nas denar plačujejo; sam se poberi! Pa se ti iztegne kakor monument. Vidi se, da nima ničesar kavalirskega na sebi."

Kavalirsko je napravilo precejšen učinek mnogo se jih je zasmejalo. In prav do tega je bilo veselemu debeluhu, ki je očividno igral v kasarni dobrovoljnega šaljivca. Dolgi arestant ga je pomeril s pogledom najglobljega preziranja.

"Budalo!" je izpregovoril kakor sam pri sebi. "Ali se je preobjedel ostrogovega hleba! Vesel je, kakor da bi ga čakalo po postu dvanajst pečenih prašičkov."

Debeluh se je nazadnje razsrdil.

"Kakšen ptič pa si ti pravzaprav?" je kriknil ter nenadoma zardel.

"Kajpada sem ptič."

"Kakšen?"

"Takšen."

"Pa kakšen takšen?"

Takšen, z eno besedo."

"Pa kakšen?"

Obadva sta se zadrla z očmi drug v drugega. Debeluh je čakal odgovora ter stisnil pesti, kakor da se hoče stepsti na mestu. Zares sem že mislil, da bo pretep. Vse to mi je bilo novo, in z radovednostjo sem gledal nasprotnika. Toda kasneje sem izvedel, da so vso podobni prizori sila nedolžni ter se razigravajo v občo zabavo, kakor v komediji; do pretepa ni prišlo skoraj nikoli. Vse to je bilo jako značilna slika šeg, ki so vladale v ostrogu.

Dolgi arestant je stal mirno in ošabno; čutil je, da ga drugi gledajo in čakajo, ali se bo osramotil s svojim odgovorom, ali ne; čutil je, da se mora držati, dokazati, da je v resnici ptič, in pokazati, kakšen ptič je pravzaprav. Z nepopisnem preziranjem je poškilil na svojega protivnika, izkušaje ga pogledati v še večje razžaljenje nekako preko rame, od zgoraj dol, kakor da gleda revnega hrošča; počasi in razločno je dejal

"Pitana raca!. . ."

To se pravi, da je on ptica — pitana raca. Glasna salva grohota je pozdravila arestantovo iznajdjivost.

"Falot si, pa ne pitana raca!" je zarjul debeluh, čuteč, da je pogorel na vsej črti, in besen do skrajnosti.

Toda kakor hitro je postal prepir resen, so takoj obkolili petelina.

"Kaj razsajata!" je zakričala na njiju vsa kasarna.

"Rajša se stepita, kakor da si razdirata grlo," je kriknil nekdo izza vogala.

"Da. le držite ju, stepla se bosta!" se je razleglo v odgovor. "Pri nas smo korajžni in vročekrvni; sodem se nas enega ne boji. . ."

"To sta fanta, obadva! Prvi je prišel v ostrog zaradi funta kruha, drugi pa, vlačuga našemljena, je babnici kislo mleko snedel, zato so ga s knutom po hrbtu.

"No, no, no! Zdaj je pa že dovolj!" je kriknil invalid, ki je živel v naši kasarni kot reditelj in je spal zaradi tega v kotu na posebni postelji.

"Vode, otroci! Nevalid Petrovič se je zbudil! Nevalidu Petroviču, rodnemu bratcu!"

"Brat. . . Kakšna brata sva s teboj? Še rublja nisva skupaj zapila,, pa bi bil tvoj brat!" je godrnjal invalid, natezaje si rokave svojega plašča. . .

Pripravljali so se k pregledu. Začenjalo se je svitati; v kuhinji se je nabrala neprodirna gneča ljudi. Arestanti v svojih kratkih kožuhih in dvodelnih kučmah so se tiščali okrog kruha, ki jim ga je rezal eden izmed kuharjev. Kuharje je volila arestantska družina iz svoje srede, v vsako kuhinjo po dva. Oni so tudi shranjevali kuhinjski nož, ki so imeli v vsaki kuhinji po enega, za rezanje kruha in mesa.

Po vseh kotih in okrog miz je bilo je polno arestantov v kučmah in kratkih kožuhih; vsi so bili že opasani ter pripravljeni, da odidejo takoj na delo. Pred nekaterimi so stale lesene čase s kvasom; v kvas so drobili kruh ter prisrebavali. Hrup in šum sta bila neznosna; nekateri pa so si tudi razumno in tiho razgovarjali po svojih kotih.

"Dobro jutro, stari Antonič; Bog blagoslovi!" je izpregovoril mlad jetnik ter prisedel k čemerikavemu, brezzobnemu tovarišu.

'Dobro jutro, če ne boš govoričil neumnosti", je govoril starec, ne da bi dvignil oči, dočim je izkušal žvečiti kruh s svojimi brezzobnimi dlesni.

"Mislil sem. da si že umrl. Antonič, bogme da."

"Ne, le ti prej umri, jaz bom počakal. . ."

Sedel sem poleg njiju. Na moji desnici sta se razgovarjala, da bi ohranila drug pred drugim svojo resnobnost.

"Mene pač ne okradejo," je govoril eden; "jaz bratec, se sam bojim, da ne bi česa ukradel."

"No, tudi mene ni zdravo prijeti z golo roko, kdor se hoče opeči.'

"Kako bi ga opekel! Takšni izgubljeni ljudje kakor mi, ki niti pravega imena nimamo več! . . Ona te obere, pa te še pozdravila ne bo zato. Vidiš, brat, tudi moja kopejčica je šla po vodi. Zadnjič je prišla sama; kam naj se denem z njo? Jel sem prositi rablja Fedjko; on je imel takrat še hišo, v predmestju; od tistega garjevega Salomonke jo je kupil, od Žida, ki se je potem obesil."

"Vem. On je bil pred tremi leti še pri nas zaprt; žganje je prodajal, Griška po priimku — to je tista temna krčma. Že vem. "

"Nič ne veš! to je druga temna krčma."

"Kaj pa, druga! Ali ti vse dobro veš! Posredovalcev ti pa privedem, kolikor jih hočeš. . ."

"Privedeš! Odkod si ti, in kdo sem jaz?"

"Kdo! Tepel sem te že, a se ne hvalim, ti pa vprašuješ, kdo si!"

"Kuga benderska!"

"Da bi te kuga sibirska!"

"Turška sablja naj govori s teboj!. . ."

Začelo se je zmerjanje.

"No, no, no! Razsajata!" so zakričali naokoli. "Na svobodi nista znala živeti; vesela sta, da sta prišla tu do hleba. . ."

Vročekrvneže drže takoj. Zmerjati z jezikom "nabijati" je dovoljeno; to je deloma tudi zabava za vse. Pretepa pa ne dopuste vedno, in le v najposebnejšem slučaju opravita sovražnika s pestmi. O pretepu poročajo majorju; začne se preiskava, major sam se pojavi — z eno besedo, sitnosti so za vse, in zato ne dopuščajo pretepa. Pa tudi nasprotnika sama se zmerjata bolj v zabavo, da se vadita v slogu. Neredkoma varata sama sebe ter začneta s strašno jezo in gnevom, tako da bi človek mislil; vsak hip si bosta v laseh. Toda nič se ne zgodi; kakor hitro prideta do izvestne točke, je prepira konec. Vsemu temu sem se od kraja silno čudil. Nalašč sem navedel zgoraj primer najbolj vadnih arestantovskih razgovorov. Izprava si nisem mogel predstavljati, kako je mogeče zmerjati zaradi lastnega zadovoljstva ter najti v tem zabavo, priljubljeno v vajo in prijetnost. Sicer pa tudi ne smemo pozabiti nečimernosti dialektik-zmerjalec je užival spoštovanje, le da mu niso ploskali, kakor igralcu.

Še prejšnji večer sem zapazil, da me gledajo postrani.

(Dalje prihodnjič.)

Število gostiln v Chicagu.

Pomožni davčni kolektor mesta Chicago je poročal, da je bilo koncem oktobra t. l. 4750 gostiln v tem mestu. Vsi ti gostilničarji niso plačali nikake koncesije na podlagi nove prohibicijske postave, ker so točili le mehko pivo.

Mesto Chicaga ima vsled tega približno pet miljonov dolarjev škode.

HIŠA NA PRODAJ.

Zaradi odhoda na farme je na prodaj hiša z osmimi sobami, 4 v pritličju in 4 zgoraj, z dvema kopalnicama, dvemi stranišči, plin, trdi floor, ograjen vrt, in zgotovljena cesta, na lepem prostoru na 64 Ave., West Allis, Wis.

Za podrobnosti se poizve pri:

John Kegel,
620—64th Ave., West Allis, Wis.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J., N. S. PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1919:

Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempus, 514 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Jurij Greguraš, 451 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je $1000, $500 ali $250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali $7.00 bolniške podpore na teden.

Slovenci in Hrvati, kteri še niste pri nobenem društvu,spadajočem h K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri sobratu John Golobič, 5621 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., isti dan ko zboli in ravno tako zopet ko ozdravi.

JOHN ZVETINA,

1726 So. Racine Ave.,
CHICAGO, ILL.

Agentura za prodajanja parobrodnih listkov za najhitrejše, največje in najsigurnejše parnike vseh prekmorskih črt, posebno Cunard in francoske čete.

Pošiljamo denar v domovino

po najzmernejših cenah potom sigurne banke

Izdajamo originalne čeke v izplačilo na **Ljubljansko kreditno banko** in vse njene podružnice.

Če želite poslati kako blago svojcem v domovino, obrnite se na naš eksportni oddelek.

Marija Sluga
1810 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4739
izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in okrnkim Slovenkam

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR
ZA AMERIKO IN STARI KRAJ
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potne Liste (PAŠOŠE); Iztirja dolgove tukaj in v starem kraju.
Izvršuje VSA v Notarsko stroko spadajoča dela že polnih 10 let na istem mestu.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakorine nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite ga v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER CO.

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

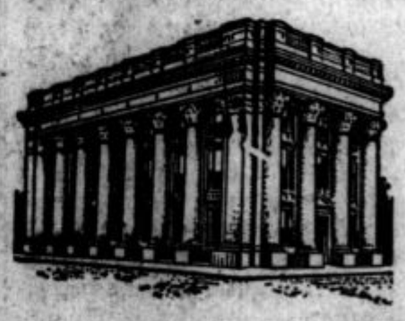

Nacijonalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varne čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupne premoženje, ali imetje znaša nad $8,500.000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad $550.000.00, kar se drži v posebnem zaščitnem skladu.

Naložite torej Vaše prihranke v NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JO LIETU.

3% Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne uloge od $1.00 naprej. **3%**

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Joliet, Illinois.

"LJUDSKA BANKA".